

BOJAZEN ITALIJE PRED FRANCIJO IN MALO ANTANTO

FRANCIJA VPRIZARJA OFENZIVO
V CENTRALNI EVROPI, IN
ITALIJA SE MORA BRANITI

Male antanta je podpisala pogodbo, in Italija zatrjuje, da je bil s tem ustanovljeni nov politični blok. Italijansko časopisje je silno ogorčeno. — Čehoslovaška je baje poslala Jugoslaviji dvestoštirideset topov. — Avstrija bo morala opustiti dosedanjo nevtralnost.

RIM, Italija, 22. februarja. — Fašistična vlada s svojim načelnikom Benito Mussolinijem je vrgla vso svojo silo v svojo mogočno organizacijo za propagando v namenu, da obvesti italijanski narod, da pomeni pogodba, katero je podpisala Mala antanta (Čehoslovaška, Jugoslavija in Romunija) v Ženevi nov politični blok, katerega podpira Francija v jasnem političnem namenu, ki je nevaren za evropski mir.

Odkar je prišla vest o tej pogodbi, je vlada poklicala v svojo službo vse italijansko časopisje, nastopali so razni govorniki in opozarjali narod na pretečo nevarnost po shodih in po radiju v Rimu, Napolju, Genovi, Milanu, Turinu in v Benetkah.

Mussolinijev list "Il Popolo d'Italia" je isti dan, ko so prišla poročila o pogodbi, takoj pričel napadati to pogodbo ter zatrjeval, da je Čehoslovaška poslala v Jugoslavijo 240 topov. — List tudi zatrjuje, da so francoski častniki voditelji velike špijo- naže, ki je ki je bila odkrita v Avstriji.

Drugi italijanski listi trdijo še mnogo več. Pravijo namreč, da je od leta 1930 prejela Jugoslavija iz Češke 10,000 vojaških pušk, 7,000,000 patron, 3000 strojnih pušk, 150 topov, 450,000 nabojev za poljske topove, 100,000 nabojev za mornariške topove in 9000 nabojev za težko artilerijo, 10,000 nabojev za protizračne topove in 30,000 kilogramov razstreljiv.

Cetudi te obdolžitve o vojaških pripravah hočejo v prvi vrsti povzročiti senzacijo, vendar pri vsem tem ne predstavljajo popolnega obsega nevarnosti, kakor pa ga kažejo italijanskemu narodu.

Navzlic nenavadnim pogojem, nova pogodba Male antante ni naperjena v prvi vrsti proti Italiji, — kajti ta zveza ni nič močnejša, kot sestavljajoče stranke in vse države, ki so udeležene pri tej pogodbi, imajo notranje spore — razun, da predstavlja vojaški manever, katerega je ustvarila Francija.

Nova pogodba Male antante je izpremenila Čehoslovaško, Jugoslavijo in Romunsko v stalno mednarodno organizacijo z namenom, da sklene mir z vsemi državami in posebno z državami osrednje Evrope. Pogodba tudi določuje gospodarsko in finančno zvezo, toda ne omenja vojaških zadev. Ta pogodba tudi zatrjuje, da je vsaki drugi državi dovoljeno pristopiti k tej zvezi in se bo z vsako državo posebej sklepala pogodba.

To je sedaj že tretjič v nekaj mesecih, da je italijansko časopisje pričelo pisati proti francoskemu vplivu v osrednji Evropi. Prvič je časopisje zelo razburljivo pisalo o dogodku v Trogiru ter je tedaj dolžilo Jugoslavijo, da hoče izzivati Italijo. Drugič je bilo časopisje zopet ogorčeno, ko je Francija obdolžila Italijo, da je sklenila pogodbo z Nemčijo in Ogrsko.

Listi pripovedujejo italijanskemu narodu, da je Francija vprizorila ofenzivo, "ker je razširila svoj vpliv na države osrednje Evrope, vsled česar je za Italijo potrebno, da se pripravi na obrambo.

DUNAJ, Avstrija, 22. februarja. — Avstrija bo najbrže prisiljena, da se pridruži italijansko-nemško-ogrski pogodbi in bo morala opustiti dosedanja nevtralnost zlasti vsled odločnega angleškega

Hull bo državni, Woodin zakladniški tajnik

AVSTRIJA
BO VRNILA
OROŽJE

Avstrijska vlada ne bo odgovorila na angleško-francoski ultimatum. — Mogoče bo Mussolini posegel vmes.

Dunaj, Avstrija, 22. februarja. Državni kanceler Engelbert Dollfuss je naznanil, da je avstrijska vlada sklenila, da čim prej vrne Italiji pošiljatev orožja 50,000 pušk in 200 strojnih pušk, vsled katerih so nastale mednarodne težkoče.

Pripomnil pa je, da vlada ne bo izpolnila odločnih angleških in francoskih zahtev, ki so imele obliko ultimatum, in v katerih je bilo zahtevano, da izda Avstrija zapriseženo izjavo, da bo ta pošiljatev uničena, ali pa vrnjena Italiji.

Kakor je kanceler sporočil poslanski zbornici, sta Anglija in Francija zahtevali, da Avstrija "mora" nekaj storiti v tej zadevi in da ji je bil dan odlog za dva tedna.

Dollfuss je rekel, da ne misli dati nikakega odgovora na ultimatum in da je njegova vsebina ista, kakor je bila objavljena v Italiji ter da je ta vest nanj napravila zelo mučen utis.

Kanceler je takoj spočetka zavzel stališče, da Avstrija ni kršila saintgermanske pogodbe in da ga je ministrski svet pooblastil, da zavrne angleško in francosko zahtevo.

Rim, Italija, 22. februarja. — Ministrski predsednik Mussolini bo v lastnosti zunanjega ministra v parlamentu govoril o zadnji pošiljki orožja iz Italije v Avstrijo.

Vsled objave avstrijskih listov, ki nasprotujejo vladni, je prišla pošiljatev na dan in Anglija ter Francija sta takoj vložile pri avstrijski vladi proti pošiljki oster protest, kar je v Italiji povzročilo veliko jezo. Italijanska vlada je izjavila, da so bile puške poslane v popravilo neki avstrijski tvrdki.

FRANCIJA NI SKRČILA
PRORACUNA ZA ARMADO

Pariz, Francija, 22. februarja. Senat je z veliko večino glasoval proti vladnemu predlogu, naj se skrepi izdatke za armado in mornarico. K temu je največ pripomogel bivši predsednik Millerand, ki je v dolgem govoru dokazoval, da je vsled sedanjega položaja v Evropi močna narodna obramba absolutna potreba. Odločno je svaril senat, naj ne stori nobenega koraka, ki bi utegnil oslabil Francijo.

in francoskega nastopa proti njej zaradi pošiljanja italijanskega orožja preko Avstrije na Ogrsko.

V diplomatskih krogih je bila razširjena govorica, da je Italija obljubila Avstriji, da ji vrne južni nemški del Tirolske, ako ji dovoli prehod italijanske vojske preko njenega ozemlja v slučaju vojne z Jugoslavijo.

LIGA NARODOV
JE ZAKLJUČILA
POGAJANJA

Pogajanja so traja'la 17 mesecev in so bila brezuspešna. — Japonska je zavrgla Liginu poročilo.

Ženeva, Švica, 22. februarja. — Liga narodov je končala svoje posredovanje v sporu med Japonsko in Kitajsko.

Predsednik Liginine sveta, belgijski ministrski predsednik Paul Hymans, je celemu zboru delegatov 57 držav sporočil, da so se vsi poskusi za poravnavo izjalovili ter da bodo Liginu zboru v petek predložena priporočila, kako naj Liga nastopi proti obema strankama.

Japonska je pri najkrajšem in obenem najslavesnejšem zasedanju Lige takoj odgovorila, da je Liga napačno pojasnila dejstva, ter ni hotela poznati resničnega položaja, vsled česar Japonski ni dala druge izbire, kot poročilo zavreči.

Voditelj japonske delegacije Yosuke Matsukuo je izročil odgovor svoje vlade Liginu tajniku Sir Erieu Drummond, ko sta šla iz zbornice ter se sestala v mali dvorani, ki služi za posvetovanje razorožitvene konference.

V svoji izjavi pravi, da se Japonska nikdar ne bo odpovedala Mančukuo in tudi ne bo opustila osvojitve Džehola, kajti to je edino jamstvo za mir v Aziji.

Dalje je rekel: — Japonska je odgovorna za vzdrževanje miru in reda na Daljnem Istoku. Nobena druga država in nobena skupina držav ne bi sprejela te odgovornosti.

Konečno je še Matsukuo rekel, da Japonska ne more sprejeti Liginine predloga, da bi se Rusija in Združene države udeleževale seji Liginine odbora.

V Ženevi ni noben delegat omenil, ako je Japonska že naznanila izstop iz Lige, dasi je to že sklenil japonski ministrski svet.

ZDRAVSTVENO STANJE
ŽUPANA ČERMAKA

Miami, Fla., 22. februarja. — Zdravstveno stanje čikaškega župana Čermaka, katerega je obstrlil atentator Zangara, se je znatno poslabšalo. Zdravniki so ugotovili, da ima črevesni katar. Župan trpi hude bolečine.

ŽENA BIVŠEGA KAJZERJA
V BERLINU

Berlin, Nemčija, 22. februarja. Tukaj se že več dni mudi princesa Hermina, druga žena bivšega nemškega kajzerja. Socijalistično časopisje zatrjuje, da je v neprestanih stikih z voditelji nacijskega Nemčije.

BAVARCI
NOČEJO
VLADARJA

Ministrski predsednik je rekel, da Bavarska ne bo priznala Hohenzollerncev na prestolu.

Rosenheim, Bavarska, 22. febr. Bavarski ministrski predsednik dr. Heinrich Held je objavil svarilo, da Bavarska, ki je del nemške države, nikdar ne bo priznala nobenega Hohenzollerna na nemškem cesarskem prestolu.

Na nekem volitvenem zborovanju, ki je naperjeno proti Hitlerjevi vladi in proti hohenzollernskemu gibanju, je izjavil bavarski ministrski predsednik, ki je obenem tudi voditelj bavarske ljudske stranke, da Monarkovo ne bo nikdar več pozorišče Hitlerjevega puča, pod katerim izrazom je mislil na Ludendorff-Hitlerjevo vstajo leta 1923, ki pa je bila v kalu zadušena.

Pri tem pa je, — je nadaljeval dr. Held, — Bavarska pripravljena na vse bodoče dogodke. Celo s kakim novim cesarjem v Nemčiji in kakim "ducejem" (Mussolinijem) ob strani ne bo nikdar noben Hohenzollern na Bavarskem mogel dobiti oblasti.

REPUBLICANSKA
STRANKA SE MORA
IZNEBITI HOOVERIZMA

Washington, D. C., 22. febr. — V poslanski zbornici je govoril republikanec Tinkham iz Massachusetts, ter rekel, da se mora republikanska stranka iznebiti vpliva predsednika Hooverja, državnega tajnika Stimsona in državnega zakladničarja Milisa.

— Republikancev niso porazili demokrate — je vzkliknil — ampak porazil jih je hooverizem.

APOSTOLSKI DELEGAT
ZA AVSTRALIJU

Vatikansko mesto, 20. febr. — Papež Pij bo imenoval Monsignora Filipa Bernardinija, profesorja na katoliški univerzi v Washingtonu, za apostolskega delegata v Avstraliji.

LOČITEV VLADARSKE
DVOJICE

Monte Carlo, Monako, 22. febr. Monakovska prestolonaslednica princesa Charlotte in princ Pierre sta bila ločena.

Princesa Charlotte je dobila dovoljenje za ločitev zakona od svojega očeta princea Luisa vladarja države Monaca. Toda ta ločitev ni mogla biti prej veljavna, dokler niso v to privolile tudi francoske oblasti.

Princesa Charlotte in princ Pierre sta se razšla že leta 1930. Zakonski prepri so se pričeli, ko je princ Pierre posegel v politiko in je bilo dognano, da je hotel v Monaco ustanoviti republiko. Ko je princesa Charlotte prosila svojega očeta za dovoljenje, da se loči od princea Pierre, se je odpovedala knežjemu naslovu v prilog svojega deset let starega sina princea Ranier.

REPUBLICANEC T. D. WALSH
BO GENERALNI PRAVDNIK

Bodoči predsednik Franklin D. Roosevelt je večeraj potom svojega tajnika objavil, da je ponudil senatorju Cordellu Hullu iz Tennessee mesto državne- ga tajnika, Williamu H. Woodinu iz Pennsylvanije pa mesto državnega zakladničarja. Oba sta ponudbo sprejela. Nadalje se je izvedelo, da bo mornariški tajnik senator Claude A. Swanson iz Virginije.

JAPONCI
ZAHTEVAJO
PEIPING

Japonski poveljnik je zahteval od maršala Čanga, da prepusti Peiping. Japonci so zavzeli tri mesta.

Mukden, Mandžurija, 22. febr. V zvezi z japonskim vpadom v provincijo Džehol se hoče japonska armada polastiti tudi mest Peiping in Tientsin.

Japonsko vrhovno vojaško poveljstvo je naznanilo, da se je japonska vlada odločila uničiti armado maršala Čang Hsiao-lianga, ki šteje 100,000 mož in brani severno mejo Džehola. Ta japonski načrt hoče enkrat za vselej odstraniti kitajsko nevarnost za državo Mančukuo. Obenem s tem naznanjajo tudi Japonci, da bodo zavzeli nekdanje kitajsko glavno mesto Peiping in drugo največje mesto Tientsin.

Mukden je poln japonskih vojakov in orožja. Mesto je zelo razburjeno. Od smeri Čaoyangssu je slišati močno grmenje topov, kar označuje pričetek japonske ofenzive.

Tokio Japonska, 22. februarja. Iz Čincowa prihaja japonsko poročilo, da je japonska vojska zavzela tri mesta v Džeholu.

Najprej so zavzeli Japonci mesto Nanling, sedem milj od džeholski meji. Nato so Japonci pričeli prodirati dalje in so zasedli Koupeilingtzu, osem milj proti severozapadu, od dveh popoldne pa so zavzeli Peipiao na koncu železniške proge.

Ako so ta poročila resnična, tedaj obvladajo Japonci celo Čincow-Peipiao železnico. Takoj spočetka je bil japonski namen zavzeti to železnico, da bo mogoče prevažati japonske vojske in municijo.

Šanghaj, Kitajska, 22. febr. — Japonska poročila iz Čangčuna naznanjajo, da bo mančukuo vlada poslala maršalu Čang Hsueh-liangu ultimatum z zahtevo, da umakne svoje čete iz Džehola. Ultimatum bo izročil maršalu Čangu in kitajski vladi v Nankingu. Ako se maršal ne ukloni tej zahtevi, bo njegova armada izgnana s silo. Ultimatum mu bo dal 20 ur časa.

Japonska vlada zatrjuje, da s tem ultimatom nima nikake zveze, temveč je to samo zadeva mančukuo vlade, ker bo ultimatum podpisal mančukuo zunanji minister Hsieh Čie-ših.

Woodin je star štirinšestdeset let, Hull enainšestdeset, dočim je Swanson v sedemdesetem letu svoje starosti.

Woodin je bil pred leti pristaš republikanske stranke ter ravnatelj Federal Reserve Bank v New Yorku. On je eden najožjih Rooseveltovih prijateljev ter njegov svetovalec v carinskih zadevah. Hawley-Smootovemu tarifu je že od začetka odločno nasprotoval.

Kateri moške bodo zavzeli ostala mesta v Rooseveltovem kabinetu, ni natančno znano, toda domneva se, da bo generalni pravdnik senator Thomas Walsh iz Montane, tajnika za delo bo Miss Frances Perkins iz New Yorka, generalni poštni mojster pa James A. Farley, ki je predsednik demokratskega narodnega odbora.

Tajnik za poljedelstvo bo najbrž Henry Wallace iz Iowe.

Nadalje se je izvedelo, da bo vojni tajnik George H. Dern iz Utah, tajnik za notranje zadeve Harold Ickes iz Illinois, trgovinski tajnik pa Daniel C. Roper iz South Caroline.

BANKE SE ZANAŠAJO NA VLADNO
POMOČ

Detroit, Mich., 20. februarja. — Michiganski bankirji se zanašajo, da jim bo državna legislatura pomagala, da se izmota iz problema, ki je nastal vsled governerjeve odredbe, da morajo banke en teden biti zaprte.

Bančni uradniki so imeli več dni konference z državnimi uradniki in svetovali, da naj vlada uvede postavo, po kateri je vložen denar na bankah zjamčen.

Med tem časom pa je 43 bank sklenilo priporočati governerju, da se podaljša bančni praznik tako dolgo, da kaj vlada ukrene glede jamščine hranilnih vlog.

Med drugim so bankirji tudi priporočali, da držav. bančni nadzorniški urad izjavi, da je bilo governerjevo razglasenje praznika postavno in da se podeli governerju Comstocku izvanredna pravica, da more tudi omejiti dviganje vlog po končanem prazniku.

MILWAUKEE NIMA MLEKA

Milwaukee, Wis., 22. februarja. Prvič, odkar se je pričela pred enim tednom mlekarstva stavka za večjo ceno mleko, je mesto občutilo pomanjkanje. Prodajalec mleka pravijo, da se je zaloga znižala za 30 odstotkov, toda za domače potrebe je bilo mleka še vedno dovolj, toda ga ni bilo dovolj za ice cream in druge mlečne izdelke.

Do tega je prišlo, ko so stavkarji bolj pritiskali na dovoz mleka v vzhodni del države Wisconsin, kjer vlada velika zmeda v sirarnah in v tovarnah za druge izdelke.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Trezorier
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Na četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.
Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovka.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

ODPRAVA PROHIBICIJE

Sedaj, ko sta se senat in poslanska zbornica izrekla za odpravo prohibicije, so začele države tekmovali, katera bo prva odobrila predlog, naj se z 21. amendentom k zvezni ustavi razveljavi 18. amendent.

Stvar kongresa je, urediti vse potrebno za ustavne konvencije, da se zadeva ne bo preveč zavlekla.

Državne zakonodaje bodo uveljavile predpise za prodajo opojnih pijač. Ti predpisi bodo najbrž v vsaki državi nekoliko drugačni. Nekatere južne države, ki hočejo imeti prohibicijo, se bodo morale zaščititi pred vtihtapljanjem opojnih pijač.

Komisija, ki jo je imenoval newyorški governor Lehman, je že sestavila priporočila za potrebno zakonodajo, s pomočjo katere bo mogoče kontrolirati izdelovanje in prodajo piva.

Te postavbe bodo v marsikaterem oziru služile za vzgled drugim državam, dasi jih bo treba še v marsičem izpremeniti ter prilagoditi razmeram.

Komisiji je šlo predvsem zato, da se uveljavi zmernost, ne pa da ima država čimvečje dohodke od prodaje piva.

Davek na pivo bo vsekakor precejšen, toda previsok nikakor ne bo smel biti, ker bi v tem slučaju butlegarska obnoba se nadalje cvetela.

Oblast, kateri bo poverjena kontrola nad izdelovanjem in prodajo opojnih pijač, naj bi bila prosta vseh političnih vplivov.

To je največje važnosti, kajti baš zveza med prohibicijskim vprašanjem in politiko je zastrupila javno življenje v Združenih državah.

Komisija predlaga, naj določijo oblasti gotove ure za prodajo piva. Ob nedeljah naj bi ga prodajali šele po 2. uri popoldne, na dan volitev pa šele po 4. uri.

Salon naj bi bil prepovedan, pa tudi bare naj bi ne bile dovoljene. Pivo naj bi bilo naprodaj v hotelih, kavarnah in restavracijah, ali z drugimi besedami rečeno: piti bi se ga ne smelo stoje. Nadalje naj bi bilo pivo naprodaj tudi v lekarnah. Kupec bi pa ne smel piti v lekarni, ampak bi ga moral odnesti domov.

S tem bo zažaden mogočen udarec špelunkam in beznicam, ki so se začele po uveljavljanju prohibicije pojavljati kakor gobe po dežju.

Na ta način bo mogoče že vsaj deloma popraviti zlo, ki ga je prineslo deželi trinajst let prohibicije.

Korupcija in raketirstvo bosta precej omejena, iztrebljena pa še ne bosta tako kmalu.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANE-SLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NA-STOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJO
Din 200 \$ 3.35	Lir 100 \$ 5.70
Din 400 \$ 4.20	Lir 200 \$11.20
Din 600 \$ 6.30	Lir 300 \$16.40
Din 800 \$ 7.80	Lir 400 \$21.75
Din 1000 \$15.35	Lir 500 \$26.75
Din 5000 \$75.00	Lir 1000 \$52.50

Za izplačilo vsajih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarju ali lirah dovolj, da se bolje pogoja.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH			
Za izplačilo \$ 5.00 morate poslati			\$ 5.30
" " " " " " " "	\$10.00	" "	\$10.85
" " " " " " " "	\$15.00	" "	\$16.00
" " " " " " " "	\$20.00	" "	\$21.00
" " " " " " " "	\$40.00	" "	\$41.25
" " " " " " " "	\$50.00	" "	\$51.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Majna nakazila izvršujemo po CABLE LETTER za pritojblino št.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)

216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

Dopisi.

Selo Moste pri Ljubljani.

Kmalo po Božiču so se pojavili v Ljubljani letaki sledeče vsebine:

LJUBLJANA, LJUBI JANA,

ne bodi zaspala,
vzdrami se, spokori in besede
moške čuj:

V nedeljo
dne 8. januarja 1933 ob 15.
uri (3. popoldne)
bo predaval v veliki dvorani
Uniona

Prof. Lojze Jan Pavlič,
narodni poslanec

Samo kršanstvo — radikalno in praktično — more preprečiti val komunizma. Kristus je bil včeraj, je danes in na veke naš Učitelj in Odrsešnik. Ustanovimo nov, času primeren red belih menihov glagoljašev — sinov sv. Jošta. ki bodo delovali po vzoru Boštjana iz predmestja med zapuščenimi tpečimi delavci, med slovanskimi narodi.

Predavanje je originalno in
aktuelno.

Brezposelni bodo dobili
brezplačno južino (klo-
baso, zelja in kruha). — Pivci
ne dobijo ničesar.

Kakor je iz tega razvidno, to-
vijo se sedaj tukaj kalini na klo-
base, zelje in kruh, neki hudo-
mušni Ribničani pa je zadrževal
Novomeščanu, da lovijo v Ribni-
ci ribe na limanice, a Novomeš-
čan ga je hotel preprečiti, da lo-
vijo v Novem mestu ribe v zanj-
ke. Drug drugemu nista vrjela.

Gotovo ste že čitali v inozem-
skih listih, da se je pričela tukaj
propaganda proti obstoječemu re-
du in stanju v državi. Skoro v
vseh katoliških cerkvah Jugosla-
vije se je čitala raz prične posla-
nika jugoslovanskega episkopata,
v kateri se je poudarjalo, da je
Sokol protiverosko društvo. Bilo
je mnogo drugih protidržavnih
izjav. Posledica temu so bili od-
ločni protesti državnostvornih ele-
mentov in konfincija gg. kano-
nika dr. Fran Kulovec, odvetni-
ka dr. Marka Natlačen v Ljub-
ljani in odvetnička dr. Antona
Ogrizek v Celju. Pozvani so bili
na odgovor in so bili konfirani:
prvi v Foči, drugi v Bileči pri
Dubrovniku in tretji v Ključu.

Vlada je odredila tudi bivšemu
ministrskemu predsedniku dr. A.
Korošen kot stalno bivališče Vrn-
jačko banjo, znano zdravilišče
in kopališče v Šumadiji. Govori
se, da so imenovani gospodje pro-
pagirali za svobodno Slovenijo
pod okriljem Vatikana in Italije,
pač pa se jim je to temeljito izja-
lovalo in bo mnogim separatistom
v Sloveniji in na Hrvaškem še
še precej trda predla, ker večina
naroda ostane zvesta z velikimi
žrtvami ujedinjeni Jugoslaviji in
je pripravljena jo braniti do zad-
njega zdihljaja.

Na predlog zunanjega ministra
je bil upokojen s kraljevim ukaz-
om izredni pooblaščen minister
in poslanik v Buenos Aires, Ar-
gentina, dr. Ivan Šveglj. Dr.
Šveglj je gotovo mnogim ameri-
škim Slovencev znan že za časa,
ko je služboval kot avstrijski kon-
zul v Pittsburgh, Pa., Chicago,
Ill., St. Louis, Mo., Winnipeg, Ca-
nada in New York, N. Y., kjer se
je izkazal kot izvrsten poznavalec
ameriških razmer in ni nikdar
zanikal, da je sin gorenjskega
kmeta, in mogoče bolj navdušen
Jugoslovan, kakor mnogo drugih,
ki so vzeli "patent" na Jugoslo-
vanstvo, v resnici pa le stremijo
po dobro založenih koritih.

Rojak Frie Grom je opasno
zbolet in se nahaja v nekem sana-
toriju v Ljubljani. V svojih bole-
činah mi je zatrjeval, da ga "jako
veseli, da se njegovi otroci v New
Yorku tako toplo zanj zanimajo
in tako pridno pišejo in da se jih
bo v svoji oporoki prav znatno
spominjal".

Prijatelj Frane Lateršek iz Že-
lodnika se je nahajal 8 dni v sa-
natoriju "Emona" in prestal ope-
racijo. Nahaja se sedaj doma v
oskrbi žene Metke in se bo zopet
posvetil oskrbi svojega obširnega
posestva.

Prijatelj Tone Plevelj iz Rodice
pri Domžalah je obiskal na Štefa-
ovo svoje sorodnike na Ježici. Ka-
kor je že pri takih obiskih nava-
da je ostal na obisku do zadnje
minute pred odhodom vlaka. Hi-
tela sta z ženo na kolodvor in jo
je že opozoril, naj gleda da ne
spodrsne. V tistem trenutku je sa-
memu spodrsnelo. Padel je in si
zlomil dve rebri. Nezvestnega je
odpeljal rešilni voz v ljubljansko
bolnišnico. Ker je močne narave,
ostal je tamo samo tri dni in je
sedaj že izven vsake nevarnosti.

V Domžalah je umrla v cerkvi
pri deseti maši zadeta od kapi go-
spa Senica, soproga trgovca v
Domžalah. Kako je bila pokojna
priljubljena pri vseh slojih prebi-
valstva pokazal je njen pogreb,
pri katerem je bilo najmanj 3000
ljudi iz Domžal in okolice navzo-
čih.

Gospa Frančiška Pirnat iz Jarš
pri Domžalah, mati naših prija-
teljev Pirnatov v New Yorku je
praznovala 75-letnico svojega ne-
umornega dela in trpljenja. Rodi-
la je 13 otrok, 3 so umrli, 10 jih
pa še živi. V Ameriki jih je 5, 5
pa tukaj. Vsi so pošteno vzgoje-
ni in dobro situirani. Vem, da so
se tudi otroci v Ameriki spomi-
njali 29. januarja na svojo lju-
bo mamico in v duhu prisostvo-
vali proslavi v lepem domačem
domu v Jaršah. Naj ohrani Bog
slavljenko še mnogo let zdravo in
žilo in naj ji dodeli veselje, da bo
imela enkrat priliko objeti vse
svoje otroke iz Amerike.

Omenim naj še njeno hčerko
Tessie, ki se nahaja doma na do-
pustu. Začela je izrabljati zadnji
čas svojega dopusta s tem, da se
uči pri neki sloveči kuharici v
Ljubljani kuhanja. Ko se vrne v
Ameriko, bo lahko postregla svo-
jemu možičku z vsakovrstnimi
jertami in še s kako drugo dobro-
tino, tako da ne bodo na mizi sa-
mo steaks in chops, ampak dobra
juha, prikuha in močnate jedi.
Naj bi jo posnemale vse naše mlaj-
še ameriške rojakinje in se nauči-
le skuhati dobro juho brez zafrana-
na in enakih dišav.

Zadnji teden sem bil zopet en-
krat v Domžalah pri Vinko Hab-
janu, kamor nas je prišlo več pri-
jateljev iz Ljubljane. Sestal sem
se tam s prijatelji Riedlom, Pav-
lijem, Kraljem in foter Graškom.
Foter Grašek je za svoja leta še
precej trden, pozdravlja svoje o-
troke v Ameriki in pravi, da ne
bi imel nič proti temu, ako mu
večkrat pišejo in pridenejo svo-
jim pismom kaj zelenega z večjo
ali manjšo številko. (Namesto ene-
ga dolarja 5).

V tukajšnjih listih sem čital o
premieri prvega jugoslovanskega
zvočnega filma v New Yorku. Či-
tal sem tudi imena glavnih oseb
v igri "Ljubzen in strast". Ime-
na štakel Davidovič, Ivan Plemič
in Zorka Bregovska so tiskana z
debelimi črkami, medtem ko so
imena Ilača, Olga Adamovič, Jo-
sip Kranjčič, Geo Salamunič,
Frank in Ivan Ribič tiskana z na-
vadnimi črkami. Prepričan sem,
da je prijatelj Rajner Ilača, biv-
ši intendant slovenskega gledali-
šča v Trstu duševni oče tega po-
djetja in najboljši igralce; poznam
tudi Miss Olgo Adamovič, žensko
lepega obraza in stasj, a vendar
je starejši semester, ki ji bo pri
nabavi lepih toalet gotovo rad
pomagal hrvaški industrijalec iz
W 52. St.; poznam tudi Mr. Ivan
Ribiča, ki bo gotovo stremil za
tem, da postane drugi Roman Na-
varo, ako si bo dal svoje lepe svet-
le lase črno pobarvati. Postal bo
tak, kot irske lepotic z črnimi
lasmi in modrimi očmi. Želim pa
vsem tem igralcem v njih podjet-
ju mnogo sreče in upam, da je ne
bo deležena samo tehnični direk-
tor Mr. Melford, ampak vsi
igralci.

Vreme imamo tukaj dokaj pri-
jetno, imeli smo tri ali štiri dni
mráz, malo snega tako, da so smu-
čarji in sanjkarji prišli komaj na
svoj račun. Zadnji dnevi so bili ta-
ko topli, da se je bilo bati, da bo
začelo drevje brsteti in da bi bil
za slučaj nastoplega mraza, ves
sadni pridelek uničen.

Kriza, kriza in zopet kriza! In
vendar je vkljub krizi vsaki dan
mnogo veselje, gostilne so polne
veselih bratcev, na jutri nikdo

več ne misli. Vsed krize je mno-
go ljudi brezposelnih, vsled krize
postajajo delomrznici, ki uživajo
dobrohotnost malo bolj premož-
nega prebivalstva in dobredelnih
ustanov in po lastnih izjavah ra-
je "kljunkte" pueajo (beračijo) ka-
kor da bi delali. Na drugi strani
po ima kriza tudi nekaj dobrega,
pošeni delavci bodo uvideli, da je
življenje brez denarja in zasluž-
ka jako grenko in bodo, ako se
vrnejo zopet dobri časi, položili
vsaj 10 dinarjev tedensko v ka-
ko banko ali predalček, za slabe
čase.

Slišal sem, da ima cerkev sv.
Cirila in Metoda na 8. ulici novega
organišta. Moj prijatelj Nace se
je dolgo let trudil, da je bilo v
tej cerkvi izborna petje. Dobil je
menda zato hvaležnost sveta, lai-
ko si tedaj tudi reče: Der Mohr
hat seine Schuldigkeit getan, der
Mohr kann gehen.

Pozdrav!

Joža.

Brooklyn, N. Y.

Predpustni čas se bliža koncu.
Veseli ni bilo veliko ta predpust,
zato je pa slovensko pevsko in
dram. društvo "Domovina" skle-
nilo na svoji redni seji 15. ja-
nuarja 1933, da priredi veselico ta
predpust in sicer na pustno sobo-
to večer, dne 25. februarja 1933
ob 8. uri v veliki dvorani Sloven-
skega Doma, 253 Irving Ave.,
Brooklyn, N. Y. Pri tej veselici bo
"Domovina" pokazala zopet na-
predek, pa ne smem povedati kak-
šen. Pridite in videli boste.

Vabljeni ste vsi Slovenci in Slo-
venke iz New Yorka in okolice.
Igralec omenjenega društva se
tudi že pridno učijo lepe in vese-
le igre "Charleyeva teta". Igra se
vpripori v nedeljo 2. aprila 1933
v isti dvorani.

Tudi Mladinski zbor vpripori le-
po igro "Krojaček junaček", na
belo nedeljo, 23. aprila 1933. To-
dajo bo mladina pokazala, da ne
zna le peti, ampak igrati. Gotovo
se bodo zopet postavili. Obe igri
vodi znani operni pevec g. Anton
Šubelj.

Na seji se je tudi sklenilo, da se
vrši koncert pev. dr. "Domovi-
na" skupaj z Mladinskim zborom
in sicer koncem meseca maja
1933.

Slovensko pevsko in dram. dru-
štvo "Domovina" obhaja letos 25.
letnico svojega obstanka. Ta pro-
slava se bo vršila zadnjo nedeljo
pred adventom, to je 12. novem-
bra 1933.

Tudi božičniko bodo vpriporili
o Božiču, kakor lansko leto. Vpri-
zori jo Mladinski zbor slovenske-
ga pev. in dram. društva "Domovi-
na".

Vse to je bilo sklenjeno na dru-
štveni seji 15. januarja 1933. Pri
tej seji je društvo sprejelo 18 no-
vih članov in članice, nekaj aktiv-
nih, drugi so pa podporni.

Lep napredek, kaj ne?

Tem potom prosim druga dru-
štva, da vpoštevajo zgoraj ome-
njene dneve naših iger in veselie.
Vsem čitateljem in naročnikom,
kakor tudi listu Glas Naroda, poš-
ljam pevski pozdrav!

Valentine Capuder, tajnik
slov. pev. in dram. dr. "Domovina".

Little Falls, N. Y.

Poročati moram javnosti, da se
v našem mestu ni dosti izpreme-
nilo, z izjemo par slučajev.

Tako je namreč pred kratkim
poveveril naš mestni blaginjak
šest tisoč dolarjev. Seveda, mesto
ne izgubi nič, ker je bil dotični
gospod pod bandom in bo mora-
la kompanija plačati. Imel je le-
pe dohodke, pa še vseeno prema-
lo za veseljačenje.

Dandanev je res težko zaupati
človeku. Ne vem, kam bo vse to
prišlo, ako pojde tako naprej.

Imamo tudi več sej, kako da
bi se davek znižal, toda znižati
davek je težko, ako prej ne zni-
žamo mestnih izdatkov, kateri so
zelo visoki, posebno v šolski up-
ravi. Ne vem, kam bomo prija-
drali, ako pojde še nekaj časa ta-
ko naprej. Upamo, da bo kmalu
bolje.

Zimo imamo letos tudi zelo mi-
lo, snega ni skoro nič, kar je ze-
lo v korist nam vsem. Svatbe tu-
di ni bilo še nobene ta predpust,
toda kaj bi se ljudje ženili, ko pa
še samec komaj izhaja dandanev.

Opozoriti moram vse Slovence
od tukaj in iz okolice, da tukaj-
šnja društva še niso čisto zaspala,
česaravno se ne sliši dosti o njih.

Tako bo naprimer prihodnjo
ali pustno soboto, to je dne 25. fe-
bruarja priredilo tukajšnje žens-
ko društvo M. Pomagaj maske-
radno veselico, na kateri se bodo
tudi razdelile posebne nagrade
maskam.

Vstopnina za vse odrasle osebe
je samo 25 centov, otroci prosti.
Igrala go Slov. godba. Začetek ob
8. uri zvečer.

Ker se brez pustnega večera ne
more pričeti žalostni post, je Slo-
Dom. Inc., sklenil, da se priredi
na pustni torek, to je 28. februar-
ja zvečer tudi ples z maskami ter
da se da tudi nekaj nagrade za
najboljše maske. Igral bo naš so-
brat harmonikar John Zorcec.

Vstopnina za vse moške in vse
maskirane osebe bo 25 centov, za
ženske samo 15 centov, otroci so
pa prosti.

Okrepčilo za oba večera bo tudi
dovolj, tako da lakote in žeje ne
bo treba trpeti, dokler bo kaj v
žepu.

Prav uljudno vabimo vse Slo-
vence in Slovence od tukaj in iz
okolice, da nas obiščejo na gori
omenjenih prireditvah. Žal ne bo
nikomur, kajti zabave bo za vse
dovolj. Koristi pa tudi zdravju,
ako se človek malo zavrti, kajti
drugače nam bodo še kosti otrp-
nele, ker vedno doma za pečko se-
dimo.

Upam, da se gotovo vidimo v
obilnem številu na pustno soboto
in potem zopet na pustni večer.
Če le mogoče, naj se nam tudi Pe-
ter Zgaga pridruži, kajti ne bo
mu žal za draščino.

Iskreno pozdravljam vse Slovence
po širni Ameriki in Kanadi, že-
leč, da bi bilo kmalu konec te de-
presije.

Frank Masle.

Barberton, Ohio.

Kaj posebnega nimam za poro-
čati iz naše naselbine, ker vem, da
je vsespodod enaka smola. Pa
vseeno ne smemo obupati. Gotovo
se bodo tudi naše delavske razme-
re kaj izboljšale, saj tako nam o-
betajo že mnogo let. In je tudi že
skrajni čas.

Ker se pa včasih moramo nekoli-
ko razveseliti in zabavati, je naša
slovenska fara sklenila, da bo
imela maskaradno zabavo na pust-
ni torek v dvorani društva "Do-
movina", na štirinajsti česti. Ma-
ske bodo dobile nagrado, in kakor
se čuje, jih bo veliko iz vseh bliž-
njih naselbin, na pr. Sherman,
Kelmore itd. Veliko se jih priprav-
lja tudi iz našega prijaznega me-
sta Barberton.

Torej, dragi mi rojaki in roja-
kinje, pridite na omenjeno vese-
licio, ker vam ne bo žal. Vem, da
so za nekatere v resnici slabi časi,
ali navzile temu je treba dobre
volje. Nekaj moramo žrtvovati,
pa bomo imeli dosti užitka in raz-
vedrila.

Torej našvidenje, dne 28. fe-
bruarja v dvorani društva "Do-
movina".

J. U.

Krayn, Pa.

Cenjeno uredništvo Glas Naro-
da! Namenil sem se poročati spet
kaj iz naše naselbine, ali žal, ved-
no stara pesem: slabo, slabo.

Dela se zmiraj še komaj polo-
vično in ako bi kateri hotel nano-
vo delo iskati, tudi polovičnega
ne dobi.

Zimo smo imeli nekaj dni na-
zaj, prav hudo, sedaj je pa zopet
boljše in brez snega, tako da vre-
menskih bogov na bom karal.

Ljudje, nekam kar čudno zro v
bodočnost, kdaj da se boljši časi
povrnejo. Nekateri pravijo, da bo
še slabše, drugi pa, da slabše ne
more biti. No, eni bodo že ugani-
li, kaj da bo.

Tukajšnje društvo št. 136 J. S.
K. J. priredi veselico dne 25. fe-
bruarja v dvorani društva Vihar,

Krayn, Pa. Priporočam članom
in cenjenemu občinstvu, da pose-
tijo veselico v obilnem številu.

Pozdravljeni vsi čitatelji tega
lista!

Anton Tauželj,
zastop. Glas Naroda.

P O Z O R

Naša zaloga Blaznikovih
Pratik je pošla. — V zalogi
imamo še Slovensko-Ameri-
kanski Koledar, ki stane sa-
mo 50 centov.

Oprava Glas Naroda

Peter Zgaga

Bila je ko nagelnov cvet, in o-
troška nedolžnost ji je sijala iz
oči. Pripravila za poroko so bile
končane. Ženin se je zdelo, da je
v devetih nebesih, kajti takega
zaklada kakor je ona, bi ne našel,
pa če bi prevzel ves svet. Nobe-
na ni tako nedolžna, deviška, ne-
pokvarjena kot je ona.

Dan pred poroko pa dobi pismo,
ki ga je skoro zrušilo. Glasilo se
je namreč:

— Nesramni zapeljivec! Svojo
mladost sem ti žrtvovala, svojo
lepoto in nedolžnost! Če mi takoj
ne odšteješ dveh tisočakov, se bo-
va zmenila na sodišču.

Ves razburjen je prihitel k nji:
— Kaj mi pa pišeš, za božjo vo-
ljo!

Ona je malec prebledela, ko je
zagledala usodepolno pismo v nje-
govi roki. Pa se je hitro pomiri-
la in nedolžno rekla:

— Saj nisem tebi pisala.

— Kako da ne? — je vzkrijo.

— Pogled, na kovrti je moj naslov.

— Zmotila sem se. Pismo je bi-
lo namenjeno našemu prejšnjemu
bodarju, pa sem ga pomotoma
poslala tebi.

ZNAČILNE OSEBNOSTI V NOVI NEMŠKI VLADI

Med možni, ki so zasedli portfelje nove nemške vlade, je vsekakor med vsemi najbolj viden Adolf Hitler vodje narodne socialistične stranke in sedanjí državni kancelar. Ta mož je stal zadnje dve leti močno v ospredju nemške politike, najmočnejše pa je nastopal od zadnje svoje kandidature za državnega predsednika. Adolf Hitler se je rodil 20. aprila 1889 kot sin nekega tesarnika v mestecu Braunau ob Inu, kjer je obiskoval realno do smrti svojih roditeljev. Njegov risarski talent mu je vzbudil željo, da bi se posvetil stavbarstvu. Po raznih praktičnih udejstvovanjih se je odpravil leta 1912 v Monakovo. Seveda ga je zajela svetovna vojna, v kateri se je zadržal od oktobra 1. 1914 do oktobra 1. 1918, in sicer na zapadni fronti.

Pol leta kasneje je že stopil na čelo "nemški delavski stranke", ki je obstajala iz šestih oseb, a je naglo rasla. Dne 8. nov. 1923 je prišlo do znanih dogodkov v berlinski mestni pivovarniški kleti, kjer je Hitler v svojem govoru odstavil berlinsko vlado in postavil narodno vlado. Puč, ki se ga je udeležil tudi Ludendorff, je bil kajpada brž potlačen. Hitlerja so ujeli in ga 1. aprila 1924 obsodili na pet let roboje. Nastopil je kaznen, toda, že po preteku enega leta so mu oblasti prekinile zaporno kazen ter jo spremenile v štiriletno preizkušnjo. — Toda v letih 1927 in 1928 sta že razveljavili bavarska in pruska vlada prepoved govora. Prvi parlamentarni uspeh je Hitler doživel s svojo narodno-socialistično stranko v januarju 1930 v Turingiji, kjer je nastopal ob hoku Fricka in je ta prevzel notranje ministrstvo. Lani pa se je sveda že boril proti Hindenburgu za mesto predsednika republike, kjer pa je kljub izrednemu porastu strankinih poslancev propadel.

Znana osebnost nove vlade je tudi tajni svetnik Hugenberg, vodja nemških nacionalcev, prevzel je ministrstvo za narodno gospodarstvo, prehrano in kmetijstvo. Rodil se je 19. junija 1865 v Hanovru. Študiral je pravne znanosti in promoviral v Strasburgu pri znanem demarnem in agrarnem teoretiku. Med leti 1894 in 1899 je bil važni činitelj naselitvene komisije v Poznanu, leta 1900 pa je postal ravnatelj Raiffeisenovih družb. Tri leta kasneje je znova stopil v državno službo, in sicer najprej kot pomočnik, kasneje pa kot svetnik pruskega notranjega ministrstva.

Kot tajni finančni svetnik se je poslovil iz državne službe in postal leta 1907 ravnatelj premovalne banke v Frankfurtu ob Maini; dve leti kasneje pa predsednik direktorija Friderika Kruppa v Essenu. Tu je ostal do konca 1918. Od takrat se začel njegova politična pot. Januarja 1919 je bil izvoljen v narodno skupščino, kjer se je priključil frakciji nemških nacionalcev. Od takrat je stalno član državnega zboru. Za predsednika stranke pa je bil Hugenberg izvoljen 20. okt. 1928.

Vsekakor pomemben je tudi bivši minister za notranje zadeve in nar.-socialistični voditelj.

Frick, zavzema v tej novi vladi notranje ministrstvo. Rodil se je 12. marca 1877 kot sin ljudskošolskega učitelja v Alsenzu (Pfalz). Po končani gimnaziji v Kaiserlautenu se je posvetil pravnim študijem in zavzemal dokaj visok položaj v okr. glavarstvu, policijskem ravnateljstvu (Monakovo) in končno kot višji sodni svetnik. Od revolucije dalje se je močno udeleževal v politiki, in sicer največ kot pristajač Hitlerjeve stranke. Frick je Hitlerja osebno podpiral pri znanem manakovskem puču, radi česar je bil obsodjen v roboj, toda pozneje je bil oproščen. Leta 1930 je prevzel Frick notranje ministrstvo v Turingiji, bil je pa kmalu po lastni prošnji razrešen tega resora, nakar se je kmalu povrnil v svojo prejšnjo uradniški položaj. Danes je, kot rečeno volja narodno-socialistične stranke.

Ne smemo prezreti generala nanta Freiherra von Blomberga, ministra državne brambe (Reichswehr), ki se je rodil 2. sept. 1878 v Stargardu na Pomorjanskem. — Leta 1897 je končal kadetno šolo, potem pa se je dvigal po lestevicah od poročnika do komandanta prve divizije. V svetovni vojni je bil polkovan v generalni štab 19. rezervne divizije in tu se je vzpenjal dalje. Po vojni pa je že nastopil v državnoobrambenem ministrstvu; leta 1920 je postal šef generalnega štaba doberške brigade, leto kasneje pa šef štaba 5. divizije v Stuttgartu. Leta 1928 je bil imenovan za generalleutnanta in komandanta I. divizije. Blomberg je bil končno prvi strokovnjak nemške delegacije na razorožitveni konferenci.

Seldte je iz Magdeburga, kjer se je rodil 29. junija 1882 kot sin tvojničarja. Najprej je prevzel kemično tvornico od svojega očeta. V

svetovni vojni se je boril na zapadni fronti v mitraljezni četi. Tu je izgubil levo roko, zato je ležal do 1917. leta v lazaretu, nato pa je nastopal kot vojaški strokovnjak za zunanje zadeve. Končno se mu je posrečilo leta 1918 osnovati zvezo bivših bojevnikov, iz katere se je kasneje razvil Stahlhelm, katerega načelnik je on še danes. V novi vladi nastopa kot minister dela.

Goering narodni - socialistični voditelj in predsednik državnega zboru, minister brez portfelja in komisar za zračni promet, ki bo obenem opravljal posle pruskega zunanjega ministra — se je rodil 12. jan. 1893 v Rosenheimu na Gornjem Bavarskem. Po gimnazijskih študijih se je vpisal v kadetski zavod v Gross-Lichterfeldu. V svetovni vojni se je pojavljal leta 1914 kot letal-kopopovalec, l. 1915, kot letalski vodnik, leta 1916 kot lovski letalec. Bil je večkrat visoko odlikovan, med drugim je prejel red "Pour le Merite". Po vojni se je udeleževal kot letalec na Danskem in Švedskem; leta 1922 pa se je vrnil v Nemčijo, kjer je obiskoval monakovsko univerzo in študiral zgodovino, narodno gospodarstvo in sociologijo. Po monakovskem puču, kjer je bil Goering tudi ranjen, je bil nekaj časa v Avstriji in Rimu. Leta 1925 in 1926 se je znova zadržal v Stockholmu, leto kasneje pa se je definitivno vrnil v Nemčijo. Privikrat je bil izvoljen kot član narodno-socialistične nemške delavske stranke v državnem zboru leta 1928. Od leta 1932 je njegov predsednik.

GROZOTE BODOČE VOJNE

Dunajska zveza industrijecev je imela nedavno veliko zborovanje, ki naj bi bilo nekakšna protivojna manifestacija. Na dnevnem redu je bilo tudi predavanje znanega dunajskega zdravnika dr. Josefa Riese-a o grozotah bodoče vojne. — Predavatelj je med drugim povedal, da bodoča vojna prav za prav ne bo spopad oboroženih armad, temveč splošno pobijanje civilnega prebivalstva. V bodoči vojni ne bo nobenih bojišč, ker bodo govorila glavno besedo letala, ki na prostor sploh niso omejena. Dobro oborožene države imajo že zdaj do 3000 ali pa še več bojnih letal, večinoma prikrivenih za bombardiranje. — Tudi vsa druga zasebna in prometna letala so nalašč narejena tako, da se lahko takoj izpremenijo v bojna.

Še strašnejše, kakor zračna vojska, pa bo njeno orožje. Vse grozote svetovne vojne se morajo skriti pred tem, kar čaka človeštvo v bodoče. Že zdaj izdelujejo 2000 kg težke bombe. Ena sama taka bomba zadostuje, da do tal poruši znano cerkev sv. Štefana na Dunaju 1000 kg težke bombe bodo učinkovale tako, da bodo padali 600 do 800 m naokrog ljudje kakor muhe, ker jih bo pobil zračni pritisk. Izračunano je že, da bo lahko vrglo 72 letal nad velikim mestom, kakor je Berlin. 36.000 bomb, ki bodo zanesle nad 6000 požarov. Vsaka obramba proti tem grozotam je seveda iluzorna. Edina uspešna obramba je zdrava pamet, ki bo morala itak prej ali slej znazgati, sicer čaka človeštvo prav žalosten konec.

KRIŽ V RDEČEM VODOVJU

Pod tem naslovom priobčuje berlinska "Germania" zapise neke žrtve boljševiske tajne policije. O svojih doživljajih na potu v preganjanje piše med drugim:

V Harkovu — bilo je meseca novembra 1929 — so nas slednjič namestili v nekom poslopju, kjer sem se čutil prostejšega; smeli smo iti iz enega prostora v drugega, tu nas niso zaklepali. Pogosto sem obiskal izbo, v kateri so bili internirani duhovniki. Zvedel sem od njih, da so morali prenašati to gorje, ki mu ni bilo videti konca, zato, ker so se bili branili, da bi podpisali zahtevo, po kateri bi bili morali izdati spovedno tajnost in spovedance izpraševati o njihovi preteklosti. V tej celici je bilo pet jetnikov. Štirje so bili duhovniki, dva od njih redovnika. Peti je bil civilist, a je še pred letom dni zavzel predsedniško mesto v cerkvenem svetu. Potem je prevzela to mesto njegova žena.

V harkovski ječi sem se sešel še z mnogostevilnimi drugimi duhovniki, ki so bili določeni za pregnanstvo v turkestanstepe. S tajno policijo se je vezal neznošen mrz visekega severa ali strašna vročina pušavskih predelov. Ob slovesu iz harkovske ječe je bila moja vera trdnjša nego prej. Na vsa pregnanjanja so odgovarjali tukaj s tem, da so hvalili Boga. Tako so se nabaljali n. pr. v moji celici večinom evangelijski kristjani, med njimi tudi nekaj duhovnikov, ki so neprestano hvalili Boga. Nekateri izmed njih so se znali celo na poti v umivalnico "zgubiti" v druge celice in emanjati božjo besedo med jetniki.

V Arhangelsku sem veliko doživel. Prvo, kar sem tam videl, je bila izčrpana, sestradana armada za delo nesposobnih, priletnih ljudi ob obojega spola, od katerih je vsak dan kdo umrl. To je bilo še pred velikim odgonom kulakov z njihovimi družinami v pregnanstvo, to je pred kolektivizacijo zemlje meseca decembra 1929 do januarja 1930. Videm sem cela krda starih redovnic, starih menihov in duhovnikov, ki so šli mimo nas. Tu si našel služabnike najrazličnejših veroizpovedi: pravoslavne, katolike, luterane, baptiste, Armence, mohamedance. Vsi so živeli v skrajno žalostnih razmerah, stradali in prezebali. Nobena prilika za obstanek jim ni bila dana, vlada jim ni prekrbela niti strehe. Če se jih je kdo smilil in jih prenočil, so imeli streho, drugače ne. Veliko število jih je moralo iti beračiti od vasi do vasi. Nekateri so med potjo zmrznili. Drugačnja je postala slika na severu po "razkulakizaciji", ko so prignali kulake z družinami na sever. V Arhangelsku samem in v predmestju Solombolo so uporabili cerkve kot prenočišča za pregnance. Naoravali so v njih pograde v številnih nadstropjih prav do kupaol.

V Vologdi, kjer je bilo 59 cerkva, je ostala samo ena za službo božjo, vse druge so prešle v upravo tajne policije. V njih so nastanili pregnance in njih družine. Istočasno so nekaj cerkva porušili. Tako so n. pr. sredi Arhangelska podrli katedralo, sam sem blodil po njenih razvalinah. Moje osebno gorje je postajalo vedno huje in slednjič sem se očelil, da izvršim že davno namero.

vani beg proti Moskvi. Pod etje se mi je po popolnoma ponesrečilo. Prišel sem v notranjo ječo Lujan-ko. Tam sem bil zopet skupaj z nekim duhovnikom. Po številnih zaslišanjih so me premetili v ječo Butyrko.

Naše okno se je odpiralo ravno na Pugačev stolp. Butyrka je cel grad z mnogostevilnimi poslopji; in vsako poslopje je imelo svoje posebno dvorišče za izprehajanje. — Številni jetniki so težko ugotovili in se zelo menja, ker eni prihajajo, drugi odhajajo; izpod 10.000 jetnikov pa nikoli ni.

V izbi, v kateri sem bil interniran jaz, je bilo nekaj časa 130 jetnikov; ko sem odhajal, jih je bilo še 99. Tu so bili tudi štiri duhovniki in en menih; eden izmed duhovnikov je imel akademsko izobrazbo. Ko so se jetniki posameznih izb izprehajali na dvorišču, sem videl, da so imeli duhovnike med seboj tudi po vseh drugih izbah. V neki izbi v pritličju so bili izključno Armenci s svojim duhovnikom, ki je moral biti, po obliki sodčev, visok cerkvení dostojanstvenik.

V naši izbi v Butyrki je bilo tudi nekaj oseb, ki so jih bili zaprti zaradi verske propagande in obsodili na 3 do 5 let koncentracijskega tabora. Bili so to kmetje iz moskovske okolice. Njihov "zločin" je bil v tem, da so bili za božič pripeljani v Moskvo na trg božična drevesca. Zaradi tega so jih označili za verske agitatorje in škodljivce.

Ob odgonu iz Butyrke nazaj v Arhangelsk sem se v prehodni ječi seznanil z nekim baptistovskim pridigarjem. Bil je 55 let star in obsodjen na petletno pregnanstvo.

Oddelek je bil prav za prav doječen za Arhangelsk, medpotoma smo se pa ustavili v Vologdi, kjer so nas začasnó nastanili v oskrbnjeni cerkvi sv. Petra in Pavla. Tu je bil pravi peklo. Bilo je 305 jetnikov brez razlike spola in starosti. Ponoči smo bili brez vsake razsvetljave, bilo je popolnoma tema. Med pošteniimi ljudmi so bili pomani navadni zločinci, k so v temi delali silo oslabljenim ženam in dekletom. Slišati je bilo obupne krike in ihtenje.

Iz Vologde so me odgnali v Arhangelsk in izročili do nadaljnjega tajni policiji. Tu sem spoznal več duhovnikov, ki so trpeli zaradi božje besede. Eden izmed njih je bil že tri leta "odseden" v neobljudenem Pečorskem ozemlju. Komaj se je vrnil domov, so ga znova prijeli in deportirali, ker ni hotel podpisati izjave za izdajanje spovedne tajnosti. Ko so me iz policijskih zaporov prestavili v ječo, sem tudi tam zopet našel preganjane duhovnike. Ravno je imel oditi iz Arhangelska v Pečorsko ozemlje oddelek duhovnikov. Med njimi je bil tudi pravkar omenjeni duhovnik.

OPIČJI JEZIK NA PLOŠČI

Ameriški zoolog Richard Garner je proučeval v Srednji Afriki opičje glasove, da bi morebiti iz njih razbral kake elemente opičjega jezika. Posebno se je posvetil opazovanju šimpanzov, pa je dognal, da izražajo male šimpanze z drugačnimi glasovi željo za hrano, kakor pa strah pred grabežljivo zverjo; a pri poslednjem se zopet razlikujejo glasovi pred strupeno kačo kakor pred dežjem itd. Tako se je temu prirodoslovcu posrečilo tekom 4 mesecev ugotoviti 27 opičjih besed, katere je ujel tudi na gramofonsko ploščo. To bi bil nekaj začetek opičjega jezika, ako se ti primitivni izrazi morejo sploh tako imenovati. Zanimivo je, da opice ne dajo nikoli tih glasov iz sebe, kadar so same, marveč le, kadar so v večji družbi "razgovarjajo". In če je Garner dognal, da ima sleherna vrsta opie svoj posebni jezik, zatorej n. pr. gorile in orangutani ne razumejo šimpanze, Garner je namreč navil gramofon s ploščo šimpanzinih glasov v zoološkem vrtu, pa so se šimpanzi ob glasovih pred grabežljivimi zvermi razbežale na vse strani, dočim so se ob glasovih pred dežjem poskrile v svoje prostore. Obratno pa so niso gorile in orangutani niti "menili" za te pragozdne glasove. Ta raziskovanja spremljajo Američani z velikim zanimanjem in ameriški botarjaš James Camby je izročil veliko vsoto denarja v nadaljnje proučevanje opičjega jezika na osnovi gramofonskih plošč.

ČANSULJAN — SKRIVNOSTNI GENERAL

Tri stvari ti pokažejo prebivalci mesta Peking, če jih obiščeš: Tempel neba s svojim snežnobelim marmornim žrtvenikom, prepovedano mesto, v katerem žive svetniki (to je prav za prav skrivnostno razdeljen labirint, iz katerega je težak izhod) in končno kitajski zid, ki uživa sloves svetovnega čudesa.

Če zasluži obiskovalce, ga peljejo tudi k Čangsuljanu na obisk, k mlademu generalu, ki je že prečesto-krat vzbudil občudovanje sveta. Ob večerih kroži v velikih lokih aeroplan nad tatarskim mestom. — Ljudstvo pripoveduje, da ljubimladi maršal svobodni čisti zrak višine. Čangsuljan ima dvoje letal, ki čakata dan in noč pripravljeni, kdaj bo hotel gospodar odleteti v Paris, Moskvo ali Monte Carlo. — Njegova pilota sta dva Američana, ki nikoli ne pijeta in se nikoli ne udeležujeta slavnosti. — Pripovedujejo, da je njuno ponašanje pravljeno.

V Hatmen ulici opaziš dolgo vrsto infanterijskih čet, ki se vadijo za boj. Vsi ti vojaki so slabotni videti po telesu in se dobro vidi, da so iz mandžurske domovine njihovi predniki. Nosijo pa novodobno uniformo in orožje. Človek bi mislil, ako jih opazuje, da jih je prevzela stroga evropska disciplina. V resnici je to telesna straža čudovitega generala.

Od časa do časa je porabljenih v Čangsuljanovo palačo tako zvanih "400 višjih". Ob taki priliki je kajpada veliki salon čudovito razsvetljen in poln ljudi. Ruski orkester nudi kozmopolitični program. Sluge v sinjih livrehaj vrvoj med gosti in prinašajo zmerom nove krožnike z najraznovrstnejšimi jedili. Težak tobakov dim se vije nad glavami visokih dostojanstvenikov. Čangsuljan pa se nikoli ne udeležuje podobnih pojedini, marveč ga zastopa njegov brat, šef generalnega štaba.

Tudi dame so navzoče. Njihovi kostumi so mešanica istočne eksotike in zapadne pariske mode. Najbolje svilo sveta nadenejo nase te male azijske gospe, ki pripadajo harem generala Čangsuljana.

Ako hoče kdo, da ga množestvilni služabniki pripuste v avdienco njihovega gospoda, mora posebej prošnjo za avdienco vložiti. — Toda že vnaprej mora vedeti, da ne bo pripuščten pred enim tednom. Čangsuljanov tajnik je American. Ta pripoveduje, da maršal zelo samovoljno misli in si ne da vplivati. Od starega kitajskega funkcionarja, ki je živel v službi nankinške vlade in poznal starega očeta Čangsuljanovega, je prejel širokoobsežno klasično izobrazbo. Sedaj šteje trideset let in ima prijetno znanost. V svoji postavi nima ničesar, kar bi spominjalo na atleta ali bojevnik.

Sicer ne zna govoriti angleško, razume pa zelo dobro. Javno nastopa le redkokrat. Trideset milijonov Kitajcev v Mandžuriji in zgornji pekiški prebivalci pripove-

dujejo o njem raznovrstnih anekdot. Pravljice bajajo o njem, da je zelo zaprt. Druge zopet trdijo, da je strasten ljubitelj opija in ostalih pustolovščin. Še naprej pripovedujejo ljudje, da je opustil vse podobne razvade in da živi vzorno življenje. Njegova bolezen iz preteklega leta ima svoj izvor v zastrupljenem sadju, katero so mu nekateri podaniki darovali. Drugi pa pravijo, da je podvržen tifusu.

Ko je izbruhnil preteklo leto spor med Rusi in prebivalstvom Mandžurije, so nacionalci zahtevali od nankinške vlade, da nastopi maršal proti Rusom. In res je poslal nekaj divizij na rusko-mandžursko fronto, toda ruska armada je napravila s temi divizijami kratak proces. Ko so se nekateri drznejši časniki odpravili na bojišče, so mogli le ugotoviti, da je vojna minila. Maršal je moral sprejeti vse mirovne pogoje.

Ko so leta 1931 Japonci udrli v Mandžurijo, niso mogle vse nankinške ponudbe zadržati osvojevalnega pohoda. Japonska je neovirano prodirala, medtem ko je vsa Kitajska brezdelnega generala odklanjala. Ilkrti se je obrnil proti njemu tudi japonska propaganda in iskala prav v njem objekt, ki naj odgovarja za japonsko prodiranje v Džeholu. Mukdemu in Mandžuriji. Japonci in Kitajci so bili torej edini, da mora general nekaj začeti.

Konec avgusta 1932 pa je Čangsuljan nenadno napovedal svoj odstop. V oficijelnih krogih je ta vest vzbudila porazno razpoloženje in celo o vojaškem sodišču se je govorilo, ki naj bi razsodilo, kaj se generalova dolžnosti. Vendar se ni nič zgodilo. Čangsuljan sedi še danes na svojem mestu.

Njegova armada šteje 200.000 mož. Večina te ima svoj sedež v provinci Hopeh. Moštvo je svojemu poveljniku otroško vdano, prav tako vsi častniki. Veliko vprašanje je, kaj bo Čangsuljan storil. Kitajska je radi njegovega zagoneznega ponašanja v velikih skrbih.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko

Berile

(ENGLISH SLOVENE READER)

Stane samo

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI 'GLAS NARODA'

216 West 18th Street

New York City

Kdo si ne želi domov?

VSAKDO lahko sedaj z malimi stroški potuje v domovino in se neovirano vrne nazaj.

Moderni parniki Vam nudijo vso potrebo, in kdor je od večšega zastopnika pravilno poučen, mu je potovanja zabava.

Pri nas lahko kupite vozne liste za vse parnike.

Vsa pojasnila za dobavo potnih listov, affidavitov; če želite dobiti sorodnika iz starega kraja, kakor tudi vse druge informacije, d a m o vsakomur brezplačno.

Pišite nam!

Metropolitan Travel Bureau

(FRANK SAKSER)

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Mi zastopamo vse parobrodne družbe.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Pri naročilih za več kot \$1.— damo 30% popusta

V SLUČAJU, DA NAM KAKE KNJIGE ZMANJKA, S PRIDRŽUJEMO PRAVICO, POSLATI DRUGE SLIČNE VSEBINE

POUČNE KNJIGE
RAZNE POVESTI IN
ROMANI
PESMI IN POEZIJE

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street, New York

: : ZEMLJEVIDI : :
MOLITVENIKI
: : : IGRE : : :

MOLITVENIKI

SVETA URA
v platno vez. 90
v fino usnje vez. 150
v najfinije usnje vez. 180
v najfinije usnje trda vez. 180

SKRBI ZA DUŠO
v platno vez. 90
v fino usnje vez. 150
v najfinije usnje vez. 180

RAJSKI GLASOVI
v platno vez. 80
v usnje vez. 120
v fino usnje vez. 150
v najfinije usnje vez. 180

KVIŠKU SRCA
v imitirano usnje vez. 60
v usnje vez. 80
v fino usnje vez. 120
v najfinije usnje vez. 150
v najfinije usnje trda vez. 180
v bel celluloid vez. 120

NEBESA NAŠ DOM
v ponarejeno 1—
v najfinije usnje vez. 150
v najfinije usnje trda vez. 180

MARIJA VARHINJA
fino vez. 120
v fino usnje 150
v najfinije usnje trda vez. 180

Hrvatski molitveniki:

Učjena starost, fina vez. 1—
Slava Bogu, a mir ljudem, fina vez. 150
najfinije usnje vez. 180
Zvonice nebeski, v platno 80
fina vez. 120
Vlcnar, najfinije usnje vez. 150

Angleški molitveniki:

(za mladino)

Child's Prayerbook
v barvate platnice vezano 30
v belo kost vezano 110

Come Unto Me
fino vezano 30
v usnje vezano 70
v najfinije usnje vezano 120

Key of Heaven
v usnje vezano 70
v najfinije usnje vezano 120

Key of Heaven
v celodni vezano 120
v celodni najfinije usnje vez. 150
v fino usnje vezano 180

Catholic Pocket Manual
v fino usnje vezano 130

Ave Maria
v fino usnje vezano 140

POUČNE KNJIGE

Angleško slovensko berilo 3—
Angleško-slov. in slov. angl. slovar 50
Amerika in Amerikanci (Trunk) 5—
Angleška služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši 10

Boj nalezljivim boleznim 75
Četniksko jezero 120
Domači živnozdravniki broširano

Domači zdravnik po knalpu: broširano 125
Domači vrt 120
Govedoreja 150
Gospodinjstvo 120

Hitri računar 75
Jugoslavija (Melik) 1. zvezek 150
2. zvezek, 1—2 snopič 180

Kletarstvo (Skalický) 2—
Kratka arška gramatika 30
Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov 30

(Nadajevanje.)
Kako se postane državljani Z. D. 25
Kako se postane ameriški državljani 15

Knjiga o dostojnem vedenju 50
Kubična Matematika 75
Liberalizem 50

Ljubavna in snubilna pisma 35
Materija in energija 125
Mlada leta dr. Janeza Ev. Kreka 75

Mladeničev, I. zv. 50
II. zv. 50
(Oba skupaj 99 centov)

Micharstvo 1—
Nemško-angleški tolmáč 140
Nasveti za hišo in dom 1—
Nizbojina slov. kuharica, 608 str. 5—
Izpo vez. (Katičič) 5—

Nemščina brez učitelja: I. del 30
II. del 30
Najboljši splošni ljubavni in drugi pisci 75
Ojdena betan 50

Obrtno knjigovodstvo 250
Perotinarstvo, broširano 150
Pravila za oliko 65

Ustihne močnje na alkoholski poz. 75
Praktični računar 75
Pravo in revolucija (Pitamic) 30

Predhodniki in idejni utemelj. ruskega idealizma 150
Radio, osnovni pojmi iz Radio tehnike, vezano 2—
broširano 175

Računar v kronski in dinarski veljavi 75
Ročni slov. italijanski in italijanski-slovenski slovar 90

Ročni splošnih vsakovrstnih pisem 50
Solotenje 50
Slovenska narodna mladina (obsega 452 strani) 150

Spretna kuharica, trdo vezana 145
Svetlo Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezana 3—
Sadno vino 40

Sadje v gospodinjstvu 75
Spolna nevarnost 25
Učenik angleškega jezika trdo vez. 150
broširano 125

Uvod v filozofijo (Veber) 150
Veliki slovenski spisovnik: zbirka pisem, listin in vlog za zabavne in trgovce 125

Veliki vsevedci 80
Voščilna knjižica 50
Zbirka domačih zdravil 50

Zdravilna zelisa 40
Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva 150
Zgodovina Umetnosti pri Slovenceh, Hrvatih in Srbih 190

Zdravje mladine 125
Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka 120
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Melik) 80

II. zvezek 80
Prorokovalne karte 1—

POVESTI in ROMANI

Agitator (Kersnik) broš. 80
Andrej Hofer 50
Beneška vedrčevalka 35

Bela noč, mali junak 40
Beli mesec 40
Bela noč, mali junak 60

Belicno darovi 60
Božja pot na Bledu 20
Božja pot na Smarjni gori 20

Cankar: Črtnik Lenard, broš. 70
Mimo življenja 75
Mimo življenja 80
Romantične duše 60

Balkansko-Turška vojna 80
Balkanska vojna, s slikami 80
Boj in zmaga, povest 20

Blagajna Velikega vojvode 60
Belfegor 80
Boy, (roman) 60

Burska vojna 50
Bentini dnevniki 60
Čarovnica 25

Cvetina Borogradska 45
Cvetke 25
Čebela 25
Črtice iz življenja na kmetih 35

Drobit, in razne povesti — Spisal Milčinski 60
Darovna, zgodovinska povest 50

Dekle Eliza 35
Dalmatinske povesti 35
Dolga roka 50

Do Ohrida in Bitolja 70
Doli z orožjem 50
Dve sliki: — Njiva; Starina (Melik) 60

Devica Orleanska 50
Dubovski boj 50
Dedek je pravil; Marinka in škrteljki 40

Elizabeta 35
Fabiola ali ceter v Katakombah 45
Fran Baron Trenk 35

Filozofska zgodba 50
Fra Diavolo 50
Golspodarske sveta 40

Gostilne v stari Ljubljani 40
Grška Mitologija 1—
Gusarji 75
Gusar v oblikih 30

Hadži Murat (Tolstoj) 1—
Hči papeža, vez. 40
Hektorjev meč 50

Hedvika 30
Hudi časi, Blage duše, veselolga 75
Heima (Kmetova) 40
Hudo Brezno (II. zv.) 35

Iz modernega sveta, trdo vez. 160
Izbrani spisi dr. Ivan Menčinger: 2 zvezka 150

Igračice, broširano 50
Igralec 75
Jagnje 30

Janko in Metka (za otroke) 30
Jernač Zmagovatelj, Med plavovi 50
Jutri (Strug) trdo vez. 70

Jurčičevi spisi: Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih 10—
6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer broširano 75

Juan i Merisja (Povesti iz španskega življenja) 50
Kako se sem jaz likal (Alešovec) 1. zvezek 60

Kako sem se jaz likal (Alešovec) I. zv. 60
Kako sem se jaz likal (Alešovec) III. zvezek 60

Korvinska brata, povest iz mislonov v Koreji 30
Krvna osveta 30
Knečki punt (Senoa) 60

Kuhinja pri kraljevi gosli nočeli 50
Kaj se je Markaru sanjalo 25
Kazaki 40

Križev pot patra Kopljenika 70
Kaj se je izmislil dr. Oks 45
Levstikov zbrani spisi 90

1. zv. Pesmi; Ode in elegije; Sonete; Romanec; balade in legende; Tolmač (Levstik) 70
5. zv. Slika Levstika in njegove kritike in polemike 70

Trdo vezano 1—
Ljubljanske slike, Hišni listnik, Trgovce, Kupčijski straznik, Uradnik, Jezični doktor, Gostilničar, Klepetulje, Natakarca, Dubovnik, itd. 60

Lov na ženo (roman) 80
Lucifer 1—
Marjetica 50

Materina riev 50
Moj življenje 75
Mali Lord 80

Milijonar brez denarja 75
Maron, kršćanski detek iz Libanona 25
Mladici zanikerničev lastni živopis 75

Mlinarjev Janec 50
Musolino 40
Mrtvi Gostec 70

Mali Kitež 70
Mesija 50
Malenkost (Ivan Albrecht) 25

Mladim sreem, Zbirka povesti za slovenska mladino 25
Misterija, roman 1—
Možje 150

Na različnih potih 40
Narajev nos, humoreska 35
Narod, ki izmirja 40

Naša vira, II. del, 9 povesti 90
Naša Erotika, trdo vez. 70
Naša leta, trda vez. 70

Na Indijjskih otokih 50
Naši ljudje 40
Nekaj iz ruske zgodovine 35

Na krvavih poljanah, Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bliske slovenskega polka 150
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka 25

Okraj prazgodbe 35
Odkritje Amerike, trdo vezano 60
Odkritje Amerike, meho vezano 50

Praprednove zgodbe 35
Pasti in sanki 25
Pater Kajetan 1—

Pingvinski otok 60
Povest o sedmih obsebnih pravica kladiva 50
Pabirki iz Roza (Albrecht) 35

Pariski zlatar 35
Pribajal, povest 25
Pazipalac 25

Papežinja Fausta 160
Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire) trdo vezano 1—
Po strani klebuk 40

Plat vira 40
Pri strici 60
Prst božji 30

Patrica, povest iz irske junakne dobe 30
Prva ljubezben 50
Po gorah in dolinah 50

Pol litra vipavca 30
Poslednji Mehikanec 30
Pravilice H. Majar 30

Prediznani, Prečien in drugi svetniki v gramofonu 25
Prigodbe čebelice Maje, trda vez. 1—
Pilec selivke, trda vez. 75
Pred nevidno 30

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Prve med Indijanci 30
Preganjane indijanskih mislonarjev 30
Robinson 50

Robinson Crusoe 60
Revolucija na Portugalskem 30
Rdeča in bela vrtica, povest 30

Roman zadnjega cesarja Habsburžana 150
Rdeča megla 70
Rdeča kokarda 125

Seržant Diavolo, vez. 160
Slovenski saljivec 40
Slovenski Robinson, trd. vez. 75

Stric Tomova koča 50
Sueški invalid 35
Skozi črno Indijo 50

Sanjska knjiga, mala 60
Sanjska knjiga, velika 90
Sanjska knjiga, (Arabiska) 150

Spominski Jugoslovanskega dobrovolja, 1914—1918 125
Sredozemci, trd. vez. 60
Sreči 40

Stranote vojne 50
Stiri smrti, 4. zv. 35
Smrt pred hišo 65

Stanley v Afriki 50
Spomin znanega potovalca 150
Stritarjeva Antihologija, broš. 80

Sisto Sesto, povest iz Abrucev 30
Sin medvedjega lova, Potopisni roman 30
Student naj bo, V. zv. 35

Svea Nuburga 35
Spjaje, male povesti 35
Stežekdec 30

Sopek Samotarke 35
Svea noč 30
Svetlobe in jence 120

Slike (Meško) 60
Spake, humoreska, trda vez. 90
SHAKESPEAREVA DELA:

Macbeth, trdo vez. 90
broširano 70
Othello 70

Sen Kresne noči 70
Skrivnost najdenke 50
Splošna Knjižnica:

St. 1. (Ivan Albrecht) Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str. 35
St. 2. (Redo Murnik) Na Bledu, izvirna povest, 181 str., broš. 50

St. 3. (Ivan Rozman) Testament ljudska drama v 4 del., broš. 105 strani 35
St. 4. (Cvetko Golar) Poletno klanje, izbrane pesmi, 184 str., broširano 50

St. 5. (Fran Milčinski) Gospod Fridolin Zolna in njegove družici, veselomoderne črtice I. 72 strani, broširano 25

St. 6. (Novak) Ljubosumnost 20
St. 7. Anderssonove pripovedke, za slovensko mladino priredila Ulva, 111 strani, broš. 35

St. 8. Akt Rev. 113 75
Stev. 9. (Univ. prof. dr. Franc Weber) Problemi sodobne civilizacije, 347 strani, broš. 70

St. 10. (Ivan Albrecht) Andrej Ternovec, religiozna knjižnica in minologija, 55 str., broš. 25
St. 11. (Pavel Golla) Peterkove poslednje sanje, božična povest 60

St. 12. (Dr. Karl Engliš) Denar, narodno-gospodarski spis, posvećen dr. Albinu Ogri, 236 str., broš. 80

St. 12. (Fran Milčinski) Mogočni pristan, narodna pravilica v 4. dejanjih, 61 str., broš. 30
St. 14. (Dr. Karl Engliš) Denar, narodno-gospodarski spis, posvećen dr. Albinu Ogri, 236 str., broš. 80

St. 15. Edmond in Jules de Goncourt, Renee Maupierin 40
St. 16. (Janka Šavc) Življenje, pesmi, 112 str., broš. 45

St. 17. (Promer Marince) Verno duše v vlač, povest, prevel Mirko Pretnar, 80 str., broš. 30
St. 19. (Gerhart Hauptmann) Potopljena vron, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 strani, broš. 50

St. 20. (Jul. Zeyer) Gompafi in Komurasaki, japonski roman, iz češćine prevel dr. Fran Bradac, 184 strani, broš. 45
St. 21. (Fridolfa Zolna) Dvanaest kratkočasnih zgodbe, II. 73 str. 35

St. 22. (Toussig) Krestarjeva svata 30

St. 23. (Sophokles) Antigona, žalna igra, poslov. C. Golar, 60 str., broširano 30

St. 24. (E. L. Bulwer) Poslednji dnevi Pompeje, I. del, 335 str., broš. 90

St. 25. Poslednji dnevi Pompeja, II. del 90

St. 26. (L. Andrejev) Črne maske, poslov. Josip Vilmar, 82 str., broš. 35

St. 27. (Fran Erjavec) Brezposelnost in problemi skrbstva za brezposelne, 80 str., broš. 35

St. 29. Tarzan sin opice, trdo vez. 120
St. 31. Roka roko 25
St. 32. Živeti 25

St. 33. (Gaj Salustij Krisp) Vojna z Jugurto, poslov. Ant. Dokler, 123 strani, broš. 50

St. 34. (Ksaver Meško) Listki, 144 strani 65

St. 37. Domare živali 30
St. 38. Tarzan in svet 1—
Stev. 39. La Boheme 90

St. 47. Misterij duše 1—
Stev. 48. Tarzanovo živali 90
Stev. 49. Tarzanov sin, trd. vez. 120

St. 50. Sika De Graye 120
St. 51. Slov. balade in romane 80
St. 54. V metežu 1—

St. 55. Namisljeni bolnik 30
St. 56. To in onkraj Sotle 30
St. 58. Glad (Hamsun) 90

St. 60. (Dostoevski) Zapiski iz mrtvega doma, I. del 1—
St. 60. (Dostoevski) Zapiski iz mrtvega doma, II. del 1—

St. 61. (Golar) Bratje in sestre 75
St. 62. Idijot, I. del (Dostoevski) 90
St. 62. Idijot, II. del 90

St. 64. Idijot, III. del 90
St. 65. Idijot, IV. del 90
Vsi 4 deli 325

St. 68. Kamela, akozi uho sivanke, vesoljga 45
St. 69. Kamelegra 45

Slovenski pisatelji II. zv.: Potresna povest, Moravsko sliko, Vojvoda Pero i Perica, Črtice 250

Tigrovi zobje 1—
Tik za srce 70
Tatit, (Berk), trd. vez. 75

Tatit, (Berk), trd. vez. 75
Tri indijanske povesti 30
Tunel, soc. roman 120

Trenutki oddiha 50
Turki pred Dunajem 30
Tri legende o razpetu, trd. vez. 65

Tisoč in ena noč (Rape) vez. mala izdaja 1—
Ugrabljeni milijonar 120

V krepkih inkvizicijo 130
V roketu (Matiječ) 125
V gorukem zakotju 35

V oklopnjak okrog sveta: 1. del 90
2. del 90
OBA SKUPAJ 100

Veliki inkvizitor 30
Vojna na Balkanu, s slikami 25
Vojnar, (Rabindranath Tagore), trdo vezano 75

Volk spokornik in druge povesti, I. trdo vezano 125
Vojni, mir ali poganstvo, I. zv. 35
V pustiv je šla, III. zv. 35

Valentin Vodnika izbrani spisi 30
Vodnik svojemu narodu 25
Vodnikova pratika I. 1927 50

Vodnikova pratika I. 1928 50
Vodniki in preparki 60
Zmislil smrti 60

Zadnja dnevi nesrečnega kralja 60
Za grubom, povest 35
Zadnja kmetička vojaka 75

Zadnja pravda, vez. 70
Zgodovina o nevidnem Slovaku 35
Zmaj iz Bosne 70

Življenje slov. trpina, tabrant spisi Alešovec, 3. sv. skupaj

KRATKA DNEVNA ZGODBA

VALENTIN KATAJEV:

SAMOZAVESTNI SAŠA

Tovariši so sem ter tja prekinili učenje in govorili:

— Saša, ne norčuj se! Uči se, tepec, kakaj sičar beč pri izpitu padeš, kakor si dolg in širok.

Saša Buzikin pa je prezirljivo migal s svojim mesnatim nosom in enično vpraševal:

— Ka-a-aj! Komu pa pripovedujete? Meni?

— To se ve, tebi! Komu neki?

— In padeš da bom, pravite?

— Kajpak?

— Čemu neki?

— Ker se ne učiš. Brez tega pa ne prideš na univerzo.

Saša Buzikin je pljunil na tla in zagonetno dejal:

— Eni pridejo, drugi pa ne pridejo.

— Nam se pa zdi, da kar preveč veruješ v svojo srečo.

— Ali naj vam dvomim? To je zame povsem jasna in razumljiva stvar.

— Le ne zanašaj se preveč na to svojo srečo. Saj vendar ab-so-lutno nič ne znaš.

— Samozavestni Saša je osorno odvrnil:

— Pri izpitu bodo že vedeli, kdo zna in kdo ne zna... koža lahko sprejmejo in koga ne. S tem si le nikar ne helite glave.

— Vse to je res, toda, saj boš vendar morda kó grob.

— Še zato! Bom že kaj znil!

Morda se bo pa le našla kakšna besedica. Sičar se pa na vse take izpite poživim. Kje so že tisti časi, ko so razni razvajeni sinčki...

Saj ni, da bi govorili... Skratka, boste že videli!

Vse do izpita je samozavestni Saša hodil okoli, se praskal po svojem mesnatem izrastku in z odkritim solutnim opazoval tovarise, ki so sedeli pri knjigah ter tiskali svoje razkušane glave v algebro.

Nap-sled pa je vendarle napočil dan Buzikinovega zamagovanja.

Buzikin Aleksander, izvolite svedok!

Saša je prezirljivo skrivil ustnice in stopil k izpraševalni mizi. — Vsem je zastala sapa.

Profesor se je popraskal s svinčnikom po nosu in stavil običajno vprašanje:

— Ste član stranke?

Oči Saše Buzikina so se zamagovale, slavno mislile.

— Od 1922, dalje sem član komunistične enladinske organizacije! se je odzval in okril vse z uničujočim pogledom. — Mimo tega na sem proletarskega pokolenja. Oče dela v Putilovih tovarnah, mati pa je kneticica iz rjazanske gubernije.

Profesor se je široko in zadovoljno zasmejal:

— Izvrstno! Torej stoprocentni proletarec. Da bi le še mnogo takih prišlo sem!

Saša Buzikin se je ponosno ozrl okoli sebe in vprašal:

— Lahko grem!

— Kako to mislite? je vés za-

čuden vprašal profesor in si pomel enaka vsota kvadratov nad obema roke. Nasprotno, kar takoj vas pričnem izpraševati.

— Samozavestni Saša je potl... od-

— Saj sem vendar... že od leta 1922... proletarec... Saj nisem kak-

meščanski sinček... imam...

— To je vse hvale vredno. Na-

tem bolje, ali nam lahko poveste, koliko je a plus b na kvadrat? —

— Hm... Tega ne veste. A čemu je

enaka vsota kvadratov nad obema

katetama? Tudi tega ne veste...

Nu, morda boste kaj vedeli o sklad-

nosti trikotnikov? Ali prav nič-

kar ne veste! Lahko greste, Buzi-

kin!

In zagoreli Buzikin je šel v skup-

no stanovanje, legel na klep in se

brido zjokal.

Drugi dan je že besno premleval

geometrijo.

ZAKONSKA TRAGEDIJA NA VASI

Lani v novembru je prišel neka-

ga due k Rivaliji Schied v Lecho-

vicih blizu Znojna na Češkoslova-

skem kmet Jan Sethaler in prosil

je sosedo, naj gre z njim na dem-

ščez da se je tam nekaj zgodilo, ker

so kuhinjska vrata zaklejana. —

Schiedova je šla z njim; z dvorišča

je videla, da je kuhinjsko okno za-

krpito s pernic in namiznim prtom.

Zunanja kuhinjska vrata so bila

zapaljena z velikim kamnom, na-

tranja steklena pa zaklenjena. So-

sesta je poslala Sethalerja h klju-

čavničarju, da bi prišel vrata od-

pret. Ko jih je odprl, Sethaler ni

hotel vstopiti v kuhinjo. Sosesta ga

je morala potisniti v njo; stopil je

naravnost k postelji ob levi strani

kuhinje, strgal ruto s svojo žene in

dejal: Tu imate!

Sosesta in ključavničar sta vida-

la, da leži Sethalerjeva žena z

nogami do sredine meč v postelji.

Ostalo telo je pa viselo približno v

enaki višini postelje na vrvi, pri-

trjeni na strop. Nesrečna žena je bi-

la obešena.

Zdravnik je ugotovil, da je vise-

la že osem do deset ur. Mož je imel

že pripravljeno črnilo in pero, da bi

zdravnik takoj napisal mrtiški list

in da bi se pogreb vršil čim prej.

Orožniki so pa išli na tramu na

strop, kjer je bila pritrjena vrva,

na petih krajih sledoce krvi. To

še pričalo, da je imel tisti, ki je vrv

privrzoval, okrvavljene roke. Tudi

na zidu nad posteljo je bila krvava

linija. V sebi so bili odprte omare,

vse perilo je bilo razmetano po tleh,

pri vratih je pa ležala prazna de-

namnica. Takoj je bilo jasno, da je

hitel nekdo fingirati roparski um-

or. Obdukcija je pokazala, da so

ustni in nosnice zaplajene s krvjo.

Na čelu in na hrbtu je imela mrtva

žena večje praske, okrog vratu pa

globoke sledove vrvi.

Zdravnik so izjavili, da je le-

ta 1921 s 16 let starejšo Elizabeto

in pred poroko sta se bila baje po-

godila, da prepíše žena nanj polo-

vico hiše in nekaj polja. To se pa

ni zgodilo in zato sta se začela za-

konec pripraviti. Lani v maju je

običala Sethalerjevo ženo njena

sestra z Dunaja in prigovarjala ji

je, naj prepíše svojo hišico in zem-

ljišče na njo in njeno hčerko. Mož

je zvedel, da je bila žena z Znojnu

pri advokatu in da je res hotela v

tem smislu napisati oporoko. To je

še bolj poostroilo razmerje med za-

konecma tako, da je začel mož gro-

ziti ženi, da jo ubije. Dan pred u-

morom je žena tožila sosedo, da vsi

moč ni spala, ker jo je hotel mož

ubiti. Sethaler je priznal, da se je

priljavil na umor žene že teden

dni. Vrv je zvezal iz treh koncev,

usodnega dne zgodaj zjutraj je

vstal, prižgal luč, se oblekel, polo-

žil vrv v kuhinji na stol in ngasil

luč, potem je pa legel k ženi, ki je

še spala. Zgrabil jo je z levo roko

za vrat in začel daviti. Žena se je

braniła, prosičala moža naj ji priza-

nese, češ, da prepíše vse nanj. —

Mož je pa odgovoril, da je že pre-

pozno in da mora umreti. Davil jo

je z vso silo naprej, dokler ni ne-

premično obežala. Potem je stopil

na stol, privzel vrv za tram in obe-

sil na njo zadavljeno ženo.

Končno je prižgal luč, zagrnul

truplo s suknjo, si umil roke in od-

šel v stajo pomolzt kravo in dve

kozi. Potem je razmetal vse po hi-

ši, da bi oblasti mislile, da je bilo

v njo vlomljeno, na kar je odšel k

sosedu.

V torek se je Sethaler zagovar-

jal pred porotnim sodiščem v Znoj-

nu, kjer je pa svojo prvotno iz-

poved preklcal in trdovratno tajil

zločin. Zagovarjal se je, da ga je

žena napadla z železnim loncev,

zgrabil jo je za vrat tako močno,

da je izljudila. Še predno se je za-

vedel, kaj dela. Zagovarjali se je

pa moral tudi radi homoseksualno-

sti. Porotno sodišče je po dolgem

posvetovanju vprašanje glede mra-

za potrdilo in tako je bil Sethaler

obsodjen na smrt na večletih. Smrti-

ni obsodba je sprejel mirno.

Pred prisko poroto se je pa za-

govarjal kajžar Franc Petru, ki je

lani obstrčil svojo ločeno ženo Bo-

ženo. Eua krogla ji je pradel v

hrbet, dve pa v vrat. Tri mesece je

ležala v bolnici in njeno življenje

je dolgo viselo na nitki. Javnost

je najbolj zanimala vprašanje, ali

bo žena oričala pred poroto proti

možu. Žena je prišla pričati in iz-

javila je, da je mož zelo grdo ra-

val z njo. Nekoč je sam priznal, da

je hotel ponoči umoriti, pa si je

premislił. Porotniki so vprašanje

glede zločina neizvrženega umora

zanikali in zato je bil Petru ob-

sojen samo na osem mesecev težke

ječe.

NOVI KUERTEN V NEMČIJI

Kriminalne policije osmih nem-
skih mest se že dalj časa bavijo z
reševanjem zagonetne morilne se-
rije. V zadnjih dveh letih je izgi-
nilo v Berlinu, Dortmundu, Lü-
nenu in Herfordu sedem žensk.
Za njimi manjka vsaka sled. Dve
pogrešanke so našli mrtvi v bli-
žini Berlina in Dortmundu v goz-
dovih, o ostalih pa ni najmanjše-
ga sledu.

Vsi primeri so tako skrivnost-
ni, da dajo nehoti misliti na neno-
žestvene zločine düsseldorfskega
vampirja Kürtena. Berlinski kri-
minalni oddelk policije meni, da
gre za oddaljen sistem zločinov,
ker sta kazali trupli služkinje
Friede Thomsove in prodajalke
delikates Elizabete Jasehke pre-
senetljivo slične znake umora.
Dortmundska policija pa skuša
na isti način pojasniti umor vod-
ve Sehnurove, ki so jo našli mrt-
vo v gozdu. Na podoben način je
izginila stenotipistka Schneider-
jeva iz Herforda.

Sumljiva je posebno okoliščina,
da so v vseh navedenih primerih
ženske postale žrtve šifriranega o-
glasa. Ni dvoma, da je ta insarat
objavil eden in isti možki, ki je
vabil svoje žrtve na izlete v oko-
lico. Sodni kemik prof. Brünig,
ki je dobil v preiskavo korespon-
denco žrtve je ugotovil, da je pi-
sala pisma vsem izginulim žen-
skam ena in ista možka roka. V
zapršini nekaterih žrtve so našli
izrezke oglasov, s katerimi je mo-
ški iskal "neveste", ki naj bi mu
postala žena. Iz insaratnega zna-
nja se je pri vsaki razvila najprej
korespondenca, sledil je sestanek
— in s tega sestanka se ni nobena
žrtve vrnila živa domov. Vsi zna-
ki kažejo, da se storilec teh zo-
činov potika po Berlinu. V zad-
njih dneh je namreč spoznala do-
mnevanega zločince neka mlada
Berlinčanka, ki se pa ni dala iz-
vabiti v past. Iz strahu pred ne-
znano prihodnostjo se je umakni-
la njegovim ponudbam, policiji pa
je opisala možkega tako natanč-
no, da se njen opis dočela vjema
z njenimi domnevanji. Berlinska
policija ima skrivnostnega zločin-
ca zaznamovanega v svojem albu-
mu kot "poštnega asistenta Anto-
na Gerritzena". Sled raziskujejo
dalje.

120 LETNA GRKINJA

V Pireju je umrla Sultana Ar-
nautoglo in pri tej priliki je jav-
nost zvedela, da je nekaka 120 let
Novinarji, ki so zamudili prilo-
ko za senzacionalne vesti o najsta-
rejši Grkinji za njene življenje,
se zvedeli sedaj po njeni smrti
mnogo zanimivega iz ust njenih
sorodnikov.

Sultana Arnautoglo se je rodi-
la kot hči neke družine v Mali
Aziji. Ko ji je bilo 17 let, je pri-
šla v vas Novica, da so na poti u-
radni roparji deklet, ki imajo na-
logo, da nalovijo za sultana ml-
da in lepa grška dekleta. V veli-
kem strahu so tedaj starši po-
skrili svoje hčerke, kamor so u-
tegnili in Sultana je prebila en
dan in dve noči v izsušenem va-
škem vodnjaku, dokler ni ropar-
ska komisija odšla iz vasi. Turki
so le dobili dve dekleti, ki so ju
odvedli v Carigrad v sultanov ha-
rem. Tu sta si postali strastni tek-
movalki in ena je drugo celo za-
bodla z nožem.

Tudi na grško osvobodno vojno
es je stara gospa dobro spominja-
la in je pripovedovala, kako so
se takrat Turki bahali, da so vsi
Grki prestopili v muslimbansko
vero in jim je sultan zato dal svo-
vodo. Do svojega 109. leta je ži-
vela pokojnica v Mali Aziji, po-
tem je pa morala leta 1922 pobrat-
iti svoje stvari in pobegniti na
Grško.

ŽELIM SE SEZNANITI

z dekletom ali vdovo ne preko 60
let staro v svrhu ženitbe. Jaz sem
srednje starosti, srednje velikosti
z lepimi prihranki; prednost ima-
jo one z dežele. — Naslovite:
R. K., Box 219,
303 E. 15. St., Minneapolis, Minn.
(3x 23.24.25)

ADVERTISING IN GLAS NARODA

VAMPIRJI VELEMESTA

Spisal EMILE GABORIAU

77

In kmalu je zagledal senco, plazečo se ob
zidu. Prišedši do vrtnih vrat, se je senca u-
stavila. Nekaj časa je nepremično stala, po-
tem se je pa Norbertu zdelo, da nekaj od-
pira... čulo se je škripanje, ki si ga Norbert
ni znal pojasniti, potem je pa vse izginilo.

Toda škripanje zarjavele kljuge je prič-
alo, da so se vrata odprla in zopet zaprla.

— Nekdo je smuknil na vrt, to je bilo
jasno, toda Norbert je hotel še dvomiti.

— Kaj ko bi bil vlomilec? — je pomislil.
— Toa vlomilec bi imel pomočnike...

— Zakaj pa ni odvrnil pogleda od ženi-
nih oken.

Kmalu je postalo v ženinii spalnici svet-
lejše. Luči so morali baš prižigati, kajti v
naslednjem hipu je zagledal luč v oknih na
hodniku, potem pa na glavnem stopnišču.

Zdaj ni bilo več dvoma... To je bil ženin
ljubček; vojvodinja ga je pričakovala. Naj-
brž ji je dal dogovorjeno znamenje in šla
mu je naproti.

Norberta ni več zeblo, glava mu je kar
gorela.

Kako kaznovati to podlost?

Kar je kriknil... V glavo mu je šnila
srečna misel! Sprejel jo je kot božje разо-
detje.

Planil je k vrteam, razbil z držajem svo-
jega revolverja ključavnico in skočil na vrt.

XVI.

Pisec anonimnega pisma je bil dobro po-
učen. Vojvodinja de Champdoce je pričako-
vala tiste noči Georga de Croisenoisa.

To je bilo prvič, da sta se hotela sestati.
Uboga žena se je ujela sledujoč v past, ki ji
jo je bila nastavila njena najzvestejša in
najudanejša prijateljica.

Prišnji dan je bila ostala v salonu Diane
de Mussidana sama z Georgom de Croise-
noisom. Njegovim strastnim besedam se ni
mogla upirati. Izgubila je glavo in privoli-
la v sestanek, ki jo je zanj na kolenih prosil.

— No pa naj bo, — je dejala, — jutri zve-
čer o pol enajstih pridite h vrteam v vrtni
ograti. Zagvezdana bodo samo s kamnom;
odrnite jih in ko boste na vrtu,

JUDITINA PRISEGA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

5

(Nadaljevanje.)

Ginjen se ji nasmeje.

— Da, Felice, to uganko je skušalo rešiti že mnogo ljudi. Ni tako lahko zaslužiti mnogo denarja, vendar pa upam, da se mi bo posrečilo prihraniti ti boj za obstanek.

— Toda za mene to ni posebno vesela misel, da bi bil prisiljen vedno za mene skrbeti. Za mater moram skrbeti. Pogledaj, kaj bi bilo — četudi boš naglo napredoval, kot pričakuješ — ko bi se zaljubil v kako revno dekle, za katero bi tudi moral skrbeti.

Hans se mora smejati njenim skrbem.

— O, Felice, pred tem naj me obvaruje nebo, ravno tako, kot pred ženitvijo z denarno mošnjo. Ali se bom prav neumno zaljubil v kako bogato dekle, ali pa se sploh ne bom oženil.

— Toda Hans — ti si vendar zadnji grof Erlau! Ali naj naš rod izumrje?

— O, Felice, posegla si daleč v fevdalno preteklost. Ravno kar si sprožila popolnoma negrofovske misli, da bi sama služila denar, vted česar so se naši slavni predniki že obrnili v svojem grobu, zdaj pa imaš naenkrat zopet grofovske strah, da naš rod izumrje. Pa kaj je to? Dandanes ima vsakdo, hvala Bogu, sveto dolžnost, da postane koristen človek in se dolžnosti hoče izpolniti. In če mi bo kdaj naklonjeno, da popeljem na svoj dom ljubljeno ženo in ako bom imel tudi nekaj ljubih otrok, tedaj bom zelo srečen. Toda nobene važnosti ne polagam na nadaljevanje našega grofovskega rodu. Kaj danes velja grof ali grofica? Posebno še, ako nimajo denarja. Prav nič! Plemstvo je do sedaj bilo v tesnih vezeh, zdaj so te vezi odpadle in moremo živeti svobodno. Zato imam tudi na svojih vizitkah, četudi se mama nad tem huduje, napisano priprosto: Hans Erlau, arhitekt. To mi bolj ugaja, kot dolgi naslov.

Pazno poslušala mala komtesa. In zdaj priklina in pravi:

— Verjamem, da imaš prav, Hans, četudi je bila mama zelo huda, ko je dobila v svoje roke tako vizitko. Za svoj rojstni dan želim, da mi podariš vizitke, na katerih ne bo nič drugega, kot: Felice Erlau. Nato pa bom o tem premišljevala, kako bi kaj zaslužila. Seveda bi se morala naprej česa temeljito naučiti. Veš, napisala sem že nekaj pesmi in jih poslala na različne časopise, seveda popolnoma tajno, pod imenom moje stare Suze, ki je mi zvesto udana in ki me ne bo izdala. Suzana Richter! To zveni čisto prijetno, kaj ne? Toda pesmi sem dobila nazaj in priloženo je bilo pisno uradno odznanje, da ima preveč slabihih posiljatev. S tem menda še ni rečeno, da moje pesmi niso dobre, toda zdaj vem, da s pesnikovanjem ne bom mogla služiti denarja. Zdaj pa hočem napisati kako povest, mogoče bo boljše.

Grof Hans gleda smele na svojo sestro.

— Slišal sem, da je pot pisatelja trajeva. Ako ima uspeh in dobro zasluži, tedaj pade nanj nevoščljivost in ga raztrga, če pa nima nikakega uspeha, pa mora lakote umreti. Ti si se premlada in neizkušena, da bi mogla napisati kaj zrelega. Toda pri pisanju te ne maram ovirati, kajti mogoče boš napisala kaj dobrega, ako se potrudiš, da svoje misli poglobiš. Seveda poklicna pisateljica ni treba zavreči. To delo moreš opraviti v svoji tihi sobici in ti ni treba s svojo osebo stopiti v življenjski boj. Torej poskusi.

To ji je rekel samo, da ji je dal nekaj veselja, kajti pod materinim vodstvom bi ji življenje postalo nezno. Četudi je imel svojo lepo mater še tako rad, je moral priznati, da je bila zelo površna. To mu je postajalo vedno jasneje, čim starejši in zrelejši je postajal in čim bolj je grofica izgubljala svojo lepoto, ki je marsikaj v njenem značaju zakrila.

Danes ji ni stal več nasproti z brezmejnimi oboževanjem, kakor prej, pa vendar je bil pripravljen s svojim delom preskrbeti materi in sestri brezskrbno, četudi priprosto življenje.

Po tem razgovoru gresta oba v grad na čaj. V obednici že najdeta mater in Miss Field. Bila je nedelja, kot je bila navada grofa Erlau, da je vsako nedeljo preživel pri svoji materi in sestri. Tekom tedna je bil vedno v Schwarzburgu, kjer je nadzoroval zidavo zdravilišča. Tudi opoldne je vedno kosil v Schwarzburgu in je bil samo ob večerih pri svojih ljudeh. Zajtrkoval je navadno sam, kajti odhajal je vedno zelo zgodaj. Zadnje čase pa se mu je pri zajtrku pridružila tudi sestra Felice, ker ji je bilo hudo, da bi bil sam. Hansa je to zelo veselilo, kajti svoji lepi in dobrosrčni sestri je bil zelo naklonjen že od časa, ko je prvič zagledal pred šestnajstimi leti v hiši dr. Heima, ko je obiskal svojo ponesrečeno mater. Gospa Heinova mu jo je položila v roke in je bil gospej zelo hvaležen, ker je tako dobro skrbela za njegovo mater. Vedel ni, da je njegova mati prenehala dopisovati z gospo, kateri so bili dolžni toliko zahvale.

*

Bilo je ravno en teden po razgovoru med Hansom in Felice.

Bila je zopet nedelja in Hans, Felice in Miss Field so šli na daljši izprehod. Ravno so se vrnili domov, Miss Field je šla v svojo sobo, da se preobleče in olepša obraz s pudrom in šminko. Tudi Felice je odšla v svojo sobo, Hans pa gre v sobo matere ter ji za jutranji pozdrav poljubi roko.

Grofica ga začudeno pogleda.

— Ali ste se dobro zabavali, Hans?

— Jako dobro, mama, Felice in jaz sva zbijala šale in Miss Field sem poučeval v botaniki. Moral sem ji povedati imena mnogih poljskih evetlice; imena je potem zelo dolgo in nerodno ponavljala, da sem ji prinesel drugo evetlico in ji povedal njeno ime.

— Ta dobra duša! Tako se trudi, da bi se hitro naučila našega jezika. Gledajo jo, kako se trudi, da bi ti ugajala. Ali te to ne more nagniti, da bi bil proti njej bolj prijazen?

— Zelo rad bi ji bil bolj prijazen, kajti smili se mi, toda bojim se, da si bô vsled tega kaj domišljevala in moram biti zelo previden, da ji ne dam kakega upanja.

Grofica mu obširno razklada njene vrline, ki jih je po njenem mnenju imela Mildred in zato je bil Hans zelo vesel, ko je vstopila njegova sestra.

Bilo je onega jutra, ko je Judita Falk po naročilu svoje tete telefonirala na grad Erlau. In ko sedaj Felice pozvonil služabniku, da bi mu nekaj naročila, sporoči, kaj mu je Judita po telefonu sporočila.

Grofica je že davno naročila, da je ni nikdar treba klicati k telefonu, dokler je kdo ne pokliče, ki ga sluga pozna. In takó je tudi sluga odgovoril Juditi, da z grofico ni mogoče govoriti. Ko je sluga to povedal, je postal grof Hans zelo pozoren, medtem ko je grofica z zamišljenim izrazom na svojem obrazu zamahnila z roko. Sluga odide in tedaj se Hans obrne k svoji materi:

— Sluga je govoril o neki gospej Hein, mama, — ali je to mogoče ona, ki si v njeni hiši našla tako skrbno zavetje in pomoč?

— No, da, ona je.

— Sluga je vendar naznanil, da je prišla v Schwarzburg.

Jezno se grofica umakne vprašujočemu sinovemu pogledu.

— Ros, gospa Hein je s svojo nečakinjo prišla v Schwarzburg,

kar mi ni nič posebno prijetno. Pred nekaj meseci ji je umrl mož in sedaj se nahaja v slabih razmerah. Pisala mi je, da si je v Schwarzburgu najela majhno stanovanje in da se mora v svojih izdatkih zelo omejevati. Ljubi Bog, kaj takega se mora sicer pomilovati, toda zdi se mi, da ji bom na kak način pomagal.

Hans Erlau nekoliko prebledi, ker je mati tako ježno govorila.

— Mama, gospa Hein ima največjo pravico računati na našo pomoč.

— Moj Bog, vendar, kaj pa hočeš? Sami smo v slabem položaju in si niti sami sebi ne moremo pomagati. Zato tudi nisem odgovorila na njeno pismo, kajti tako mučno je, če je človeku treba odkloniti pomoč.

— Mama, s tem vendar nočeš reči, da ne maraš s tema dama-ma več obbejavati; da se za nje sploh ne zmeniš?

— Grofica nejevoljno skomigne z rameni.

— Sam mi moraš priznati, da je to najboljše. V takih slučajih mora imeti človek pogum, da zataji svoja čustva.

(Dalje prihodnjic.)

VZOR NARODNEGA POSLANCA

Beseda "narodni poslanec" po prijetnostim brezskrbnega življenja v najgloblejšem smislu besede zastopnika vsega naroda. Ni zastopnik posebne zainteresirane družbe niti ne kakega določnega stanu, a najmanj kake stranke. Kaj sledi iz tega?

1. Sleherni narodni poslanec mora pri vsakem vprašanju slediti svoji vesti in globoko ukoreninjenemu osebnemu prepričanju. Njegov "da" ali "ne" mora biti odgovor na vprašanje: Kaj bo najzvestejše odgovarjalo blagru naroda?

2. Vsak narodni poslanec je zastopnik časti vsega naroda. Zato se ne sme nikoli vzdržati brezčutnega, ko morebiti kdo napada v poslanski zbornici čast njegovega naroda.

3. Ako sprejme kdo mandat narodnega poslanca, mu mora biti obdehni priliki narodov blagor naš osebni blagor, blagor skupnosti nad blagom posameznih prijateljev. Poklic narodnega poslanca mu mora biti v resnici poklic, ne pa sredstvo za doseg materijalnih dobrin. Pridejo časi, ko je treba prestopiti prav posebno žrtvo za blagor naroda, žrtvovati denar za svojega bližnjega in se odreči vsem

ZVESTI SLUŽABNIK

V Kizil-Topraku, azijskem predmestju Carigrada, je umrl tedni Taxin paša, bivši glavni tajnik sultana Abdula Hamida. — Trinajst let je zvesto služil svojemu gospodarju in mu bil otroško vdan. Živel pa je kot sketičen menih srednjega veka. Nikoli ni kadil, jedel je le enkrat na dan in sicer zvečer, zraven je spil nekoliko črne kave. Ko pa je leta 1908 padel režim Abdula Hamida, so vsi privrženci sultana zbežali, le Taxin paša je ostal zvest na svojem mestu. Revolucionarji so padli nanj, ga pretepali, sramotili in ga imenovali "steber despotizma". Mladoturki so ga pregnali na otok Daglekanek, kjer je ostal do leta 1912. Ko pa so Italijani zasledili Rodos in nekatere druge otoke, so ga privedli v Carigrad, kjer je pri nekem svojem sorodniku preživel zadnje dni.

ZLATO V SEVERNI KAVKAZIJI

Med tem, ko so zadnje mesece močno narasle zlate izkopine zlata v Južni Afriki, tako da je londonska borza mrzlično oživela, prihaja zdaj vest iz Rusije o novoodkritih velikih zlatih poljih. Sovjetska ekspedicija, ki je prehodila ozemlja Kazakistana in Tadhihista na kor tudi pokrajine Severne Kavkazije, je odkrila velika zlata najdišča. Pravzaprav je nameravala ekspedicija iskati izkopine predhistoričnih ostankov, toda že pri prvem izkopavanju so našli v Tadhihistanu zlati polja. Tadhihistan je danes še povsem nekultiviran kraj; povečini prebivajo tu pčlnomadi, pred katerimi pa je ekspedicija zatajila najdbo, obratno pa je sporočila v Moskvo, naj ji pošljejo vojaško pojačanje na letalih. Vso zlato pokrajino so obkeli. Nekatera selišča, ki leže v bližini zlatega okraja, je ekspedicija odvzela domačinom, tem pa je dala oddaljenejšo zemljo, da bi povsem izolirala zlata bogastva pred domačini. Komisija, ki je prispela z Moskve, je ugotovila, da so zlata bogastva v Tadhihistanu, Kazakistanu in severni Kavkaziji mnogo večja kakor ona v vzhodni Sibiriji.

PROTI MILJAM

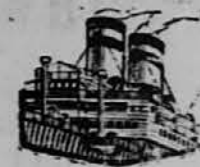
V angleških tehničnih listih stopajo zadnje čase zmerom česse predlogi za postavno uvedbo meterskega in kilometrskega sistema v vsakdanji praksi. Vsi oni, ki vedo za ogromne nepravilnosti, ki jih povzročajo angleške dolžinske in težne mere, pri spreminjanju na znanstvene merilne enotice, bodo pač znali presoditi važnost in koristnost tovrstnega angleškega zakonskega načrta. Saj konservativni Angličje uporabljajo v vsakdanji praksi le stare angleške merilne enotice za daljavo, prostornino in težo. Kilogram, meter in kubik pozna le znanost.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING NEWS

22. februarja: Conte di Savoia v Genoa Majestic v Cherbourg

1. marca: Aquitania v Cherbourg President Roosevelt v Havre Albert Ballin v Hamburg

4. marca: Paris v Havre Saturnia in Trst Veendam v Boulogne

8. marca: Leviathan v Cherbourg Hamburg v Hamburg

9. marca: Decaden v Bremen

10. marca: Olympic v Cherbourg

11. marca: Compain v Havre Rex v Genoa

14. marca: Bremen v Bremen

15. marca: Deutschland v Hamburg

17. marca: Aquitania v Cherbourg

18. marca: Lafayette v Havre Conte di Savoia v Genoa

21. marca: Rex v Genoa Champlain v Havre Volendam v Boulogne

5. aprila: Aquitania v Cherbourg Hamburg v Hamburg

7. aprila: Europa v Bremen

8. aprila: Ile de France v Havre Conte di Savoia v Genoa

12. aprila: Deutschland v Hamburg

14. aprila: Standendam v Boulogne Saturnia in Trst

15. aprila: Bremen v Bremen

18. aprila: Majestic v Cherbourg Paris v Havre

19. aprila: Manhattan v Havre New York v Hamburg

21. aprila: Olympic v Cherbourg Mauretania v Cherbourg

22. aprila: Champlain v Havre Roma v Genoa

25. aprila: Leviathan v Cherbourg Europa v Bremen

26. aprila: Berengaria v Cherbourg Albert Ballin v Hamburg Veendam v Boulogne

29. aprila: Ile de France v Havre Augustus v Genoa

22. marca: Europa v Bremen Manhattan v Havre New York v Hamburg

24. marca: Paris v Havre Majestic v Cherbourg

25. marca: Augustus v Genoa

29. marca: Albert Ballin v Hamburg

30. marca: Bremen v Bremen

31. marca: Olympic v Cherbourg

1. aprila: Rex v Genoa Champlain v Havre Volendam v Boulogne

5. aprila: Aquitania v Cherbourg Hamburg v Hamburg

7. aprila: Europa v Bremen

8. aprila: Ile de France v Havre Conte di Savoia v Genoa

12. aprila: Deutschland v Hamburg

14. aprila: Standendam v Boulogne Saturnia in Trst

15. aprila: Bremen v Bremen

18. aprila: Majestic v Cherbourg Paris v Havre

19. aprila: Manhattan v Havre New York v Hamburg

21. aprila: Olympic v Cherbourg Mauretania v Cherbourg

22. aprila: Champlain v Havre Roma v Genoa

25. aprila: Leviathan v Cherbourg Europa v Bremen

26. aprila: Berengaria v Cherbourg Albert Ballin v Hamburg Veendam v Boulogne

29. aprila: Ile de France v Havre Augustus v Genoa

22. marca: Europa v Bremen Manhattan v Havre New York v Hamburg

24. marca: Paris v Havre Majestic v Cherbourg

25. marca: Augustus v Genoa

29. marca: Albert Ballin v Hamburg

30. marca: Bremen v Bremen

31. marca: Olympic v Cherbourg

1. aprila: Rex v Genoa Champlain v Havre Volendam v Boulogne

5. aprila: Aquitania v Cherbourg Hamburg v Hamburg

7. aprila: Europa v Bremen

8. aprila: Ile de France v Havre Conte di Savoia v Genoa

12. aprila: Deutschland v Hamburg

14. aprila: Standendam v Boulogne Saturnia in Trst

15. aprila: Bremen v Bremen

18. aprila: Majestic v Cherbourg Paris v Havre

19. aprila: Manhattan v Havre New York v Hamburg

21. aprila: Olympic v Cherbourg Mauretania v Cherbourg

22. aprila: Champlain v Havre Roma v Genoa

25. aprila: Leviathan v Cherbourg Europa v Bremen

26. aprila: Berengaria v Cherbourg Albert Ballin v Hamburg Veendam v Boulogne

29. aprila: Ile de France v Havre Augustus v Genoa

22. marca: Europa v Bremen Manhattan v Havre New York v Hamburg

24. marca: Paris v Havre Majestic v Cherbourg

25. marca: Augustus v Genoa

29. marca: Albert Ballin v Hamburg

30. marca: Bremen v Bremen

31. marca: Olympic v Cherbourg

1. aprila: Rex v Genoa Champlain v Havre Volendam v Boulogne

5. aprila: Aquitania v Cherbourg Hamburg v Hamburg

7. aprila: Europa v Bremen

8. aprila: Ile de France v Havre Conte di Savoia v Genoa

12. aprila: Deutschland v Hamburg

14. aprila: Standendam v Boulogne Saturnia in Trst

15. aprila: Bremen v Bremen

18. aprila: Majestic v Cherbourg Paris v Havre

19. aprila: Manhattan v Havre New York v Hamburg

21. aprila: Olympic v Cherbourg Mauretania v Cherbourg

22. aprila: Champlain v Havre Roma v Genoa

25. aprila: Leviathan v Cherbourg Europa v Bremen

26. aprila: Berengaria v Cherbourg Albert Ballin v Hamburg Veendam v Boulogne

29. aprila: Ile de France v Havre Augustus v Genoa

22. marca: Europa v Bremen Manhattan v Havre New York v Hamburg

24. marca: Paris v Havre Majestic v Cherbourg

25. marca: Augustus v Genoa

29. marca: Albert Ballin v Hamburg

30. marca: Bremen v Bremen

31. marca: Olympic v Cherbourg

1. aprila: Rex v Genoa Champlain v Havre Volendam v Boulogne

5. aprila: Aquitania v Cherbourg Hamburg v Hamburg

7. aprila: Europa v Bremen

8. aprila: Ile de France v Havre Conte di Savoia v Genoa

12. aprila: Deutschland v Hamburg

14. aprila: Standendam v Boulogne Saturnia in Trst

15. aprila: Bremen v Bremen

18. aprila: Majestic v Cherbourg Paris v Havre

19. aprila: Manhattan v Havre New York v Hamburg

21. aprila: Olympic v Cherbourg Mauretania v Cherbourg

22. aprila: Champlain v Havre Roma v Genoa

25. aprila: Leviathan v Cherbourg Europa v Bremen

26. aprila: Berengaria v Cherbourg Albert Ballin v Hamburg Veendam v Boulogne

29. aprila: Ile de France v Havre Augustus v Genoa

22. marca: Europa v Bremen Manhattan v Havre New York v Hamburg

24. marca: Paris v Havre Majestic v Cherbourg

25. marca: Augustus v Genoa

29. marca: Albert Ballin v Hamburg

30. marca: Bremen v Bremen

31. marca: Olympic v Cherbourg

1. aprila: Rex v Genoa Champlain v Havre Volendam v Boulogne

5. aprila: Aquitania v Cherbourg Hamburg v Hamburg

7. aprila: Europa v Bremen

8. aprila: Ile de France v Havre Conte di Savoia v Genoa

12. aprila: Deutschland v Hamburg

14. aprila: Standendam v Boulogne Saturnia in Trst

15. aprila: Bremen v Bremen

18. aprila: Majestic v Cherbourg Paris v Havre

19. aprila: Manhattan v Havre New York v Hamburg

21. aprila: Olympic v Cherbourg Mauretania v Cherbourg

22. aprila: Champlain v Havre Roma v Genoa

25. aprila: Leviathan v Cherbourg Europa v Bremen

26. aprila: Berengaria v Cherbourg Albert Ballin v Hamburg Veendam v Boulogne